

Skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
**Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**
za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.

luty 2016 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SPIS TREŚCI

I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
II.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
IV.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
V.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1.	INFORMACJE OGÓLNE	10
1.1.	Nadanie osobowości prawnej i zakres działalności Grupy	10
1.2.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
1.3.	Skład i działalność Grupy	11
2.	OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	14
2.1.	Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
2.1.1.	Oświadczenie o zgodności	14
2.1.1.1.	Nowe standardy rachunkowości i interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF)	14
A.	Standardy i interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską	14
B.	Standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską	18
2.1.2.	Waluta funkcjonalna i prezentacyjna	22
2.1.3.	Podstawa wyceny	22
2.1.4.	Dokonane osądy i oszacowania	22
2.1.4.1.	Okresy ekonomicznej użyteczności dla rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	22
2.1.4.2.	Wyliczenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	22
2.1.4.3.	Testy na utratę wartości firmy oraz utratę wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych	22
2.1.4.4.	Rezerwy	23
2.1.4.5.	Prezentacja środków pieniężnych w ramach systemu gwarantowania rozliczeń	23
2.2.	Zakres i metody konsolidacji	23
2.2.1.	Jednostki zależne	23
2.2.2.	Jednostki stowarzyszone	24
2.3.	Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	24
2.4.	Sprawozdawczość dotycząca segmentów	25
2.5.	Rzeczowe aktywa trwałe	25
2.6.	Wartości niematerialne	26
2.6.1.	Wartość firmy	26
2.6.2.	Pozostałe wartości niematerialne	26
2.7.	Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	26
2.8.	Aktywa finansowe	27
2.8.1.	Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych	27
2.8.1.1.	Pochodne instrumenty finansowe, w tym rachunkowość zabezpieczeń	27
2.8.1.2.	Pożyczki i należności	28
2.8.1.3.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	28
2.8.1.4.	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	29
2.8.2.	Utrata wartości aktywów finansowych	30
2.9.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31
2.10.	Pozostałe należności	31
2.11.	Zapasy	31
2.12.	Aktywa przeznaczone do sprzedaży	32
2.13.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych ujmowane w sprawozdaniach z przepływów pieniężnych	32
2.14.	Kapitał własny Grupy	32
2.15.	Zobowiązania finansowe	33
2.16.	Zobowiązania warunkowe	33
2.17.	Podatek dochodowy	33
2.17.1.	Podatkowa Grupa Kapitałowa	33
2.17.2.	Podatek bieżący	34

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.17.3. Podatek odroczony	34
2.18. Świadczenia pracownicze	34
2.18.1. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	34
2.18.2. Program określonych składek	35
2.18.3. Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	35
2.18.4. Płatności na bazie akcji	35
2.19. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	36
2.20. Przychody	36
2.20.1. Przychody ze sprzedaży	36
2.20.2. Pozostałe przychody	37
2.20.3. Przychody finansowe	37
2.21. Koszty	38
2.22. Koszty finansowe z tytułu emisji obligacji	38
2.23. Leasing	38
2.23.1. Grupa jako leasingobiorca – leasing operacyjny	38
2.23.2. Grupa jako leasingobiorca – leasing finansowy	38
2.24. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	39
3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	39
3.1. Czynniki ryzyka finansowego	39
3.2. Ryzyko rynkowe	39
3.2.1. Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych	39
3.2.2. Ryzyko zmiany kursów walut	41
3.2.3. Ryzyko cenowe	42
3.3. Ryzyko kredytowe	42
3.4. Ryzyko utraty płynności	43
3.5. Zarządzanie kapitałem	45
3.6. Rachunkowość zabezpieczeń	45
4. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	46
5. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	47
6. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	49
7. ODROZONY PODATEK DOCHODOWY	54
8. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	56
9. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	59
10. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE DŁUGOTERMINOWE	59
11. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	60
12. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	63
13. KAPITAŁ WŁASNY	63
13.1. Kapitał podstawowy	63
13.2. Pozostałe kapitały	65
13.3. Zyski zatrzymane	65
13.4. Dywidenda	66
13.5. Zysk na akcję	67
14. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI OBLIGACJI	67
15. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	68
15.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych	69
15.2. Zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	71
15.3. Analiza wrażliwości	72
16. PROGRAM MOTYWACYJNY	73
17. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE	74
18. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	75
19. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	75
20. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	76
21. REZERWY NA POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA I INNE OBCIĄŻENIA	76
22. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	77
23. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	78
23.1. Koszty osobowe i inne koszty osobowe	78
23.2. Usługi obce	79
23.3. Inne koszty operacyjne	80
24. POZOSTAŁE PRZYCHODY ORAZ POZOSTAŁE KOSZTY	80
24.1. Pozostałe przychody	80
24.2. Pozostałe koszty	80
25. PRZYCHODY ORAZ KOSZTY FINANSOWE	81

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

25.1. Przychody finansowe	81
25.2. Koszty finansowe	81
26. PODATEK DOCHODOWY	82
27. ZAKONTRAKTOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE	83
28. TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	83
28.1. Informacje o transakcjach z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa	83
28.2. Transakcje ze spółkami stowarzyszonymi	84
28.3. Pozostałe transakcje	85
29. INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I ŚWIADCZENIACH DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO	86
30. PRZYSZŁE MINIMALNE OPŁATY LEASINGOWE	86
31. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	87
32. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	87
33. SYSTEM GWARANTOWANIA ROZLICZEŃ IRGIT	93
34. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	94

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Aktywa trwałe		580 645	572 710
Rzeczowe aktywa trwałe	4	125 229	119 762
Wartości niematerialne	5	261 728	261 019
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	6	188 570	188 104
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8	282	207
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	10	4 836	3 618
Aktywa obrotowe		442 170	451 449
Zapasy		135	120
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		369	8 378
Należności handlowe oraz pozostałe należności	11	81 273	42 594
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8	-	10 503
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	9	-	812
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12	360 393	389 042
AKTYWA RAZEM		1 022 815	1 024 159

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIĄG DALSZY)

	Nota	Stan na dzień	
		31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Kapitał własny		721 267	700 466
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		720 721	699 350
Kapitał podstawowy	13.1	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	13.2	1 455	1 930
Zyski zatrzymane	13.3	655 401	633 555
Udziały niekontrolujące		546	1 116
Zobowiązania długoterminowe		258 799	259 419
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	14	243 800	244 078
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	15	4 046	5 562
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	18	84	205
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7	10 869	9 574
Zobowiązania krótkoterminowe		42 749	64 274
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	14	682	-
Zobowiązania handlowe	17	8 597	10 017
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	15	9 457	9 911
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	18	55	154
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		2 833	1 250
Rozliczenia międzyokresowe	20	7 263	5 115
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	21	621	1 346
Pozostałe zobowiązania	19	13 241	36 206
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	9	-	275
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 022 815	1 024 159

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Przychody ze sprzedaży	22	327 890	317 561
Koszty działalności operacyjnej	23	(174 391)	(181 600)
Pozostałe przychody	24.1	1 296	1 256
Pozostałe koszty	24.2	(2 151)	(1 861)
Zysk z działalności operacyjnej		152 644	135 356
Przychody finansowe	25.1	9 941	10 360
Koszty finansowe	25.2	(9 401)	(10 356)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	6	(1 530)	3 745
Zysk przed opodatkowaniem		151 654	139 105
Podatek dochodowy	26	(27 935)	(26 819)
Zysk netto okresu		123 719	112 286
<i>Zmiana netto wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży</i>	13.2	(294)	(170)
<i>Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych</i>	13.2	100	195
<i>Zyski/(straty) z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jednostek stowarzyszonych</i>	13.2	(405)	943
Razem pozycje, które mogą być przeniesione na zyski lub straty		(599)	968
<i>Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia</i>	13.2	125	(316)
Razem pozycje, które nie podlegają przeklasyfikowaniu na zyski lub straty		125	(316)
Razem pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		(475)	652
Całkowite dochody razem		123 244	112 938
<i>Zysk netto okresu przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		123 652	112 079
<i>Zysk netto okresu przypadający udziałom niekontrolującym</i>		67	207
Razem zysk netto okresu		123 719	112 286
<i>Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		123 177	112 731
<i>Całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym</i>		67	207
Razem całkowite dochody		123 244	112 938
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	13.5	2,95	2,67

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej:		93 090	161 669
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej przed opodatkowaniem		110 050	176 901
Zysk netto okresu		123 719	112 286
Korekty:		(13 669)	64 615
Podatek dochodowy	26	27 935	26 819
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	4	14 996	15 697
Amortyzacja wartości niematerialnych	5	11 841	13 072
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		(55)	(28)
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		182	(36)
(Zysk)/strata netto na sprzedaży działalności inwestycyjnej		684	-
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-	366
Odpis z tytułu utraty wartości firmy		93	1 311
(Przychody)/koszty finansowe z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(485)	(600)
Zysk z tytułu rozwodnienia udziałów w jednostce stowarzyszonej		(2 754)	-
Przychody z odsetek od lokat		(6 206)	(9 200)
Odsetki, koszty oraz premia z tytułu emisji obligacji		6 633	9 967
Zmiana netto rezerw na zobowiązania i inne obciążenia		(725)	(793)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych długoterminowych		(1 218)	(111)
Udział w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych		1 530	(3 745)
Pozostałe		208	255
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań krótkoterminowych:		(66 328)	11 641
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów</i>		(15)	46
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności handlowych i pozostałych należności</i>		(38 679)	(7 802)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań handlowych</i>		(4 830)	(2 721)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych</i>		(1 969)	(494)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rozliczeń międzyokresowych</i>		2 148	787
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu pozostałych zobowiązań</i>		(22 983)	21 825
Podatek dochodowy zapłacony		(16 960)	(15 232)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (CIĄG DALSZY)

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:		(14 631)	(23 146)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(23 891)	(12 013)
Nabycie wartości niematerialnych		(6 906)	(6 401)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		312	214
Inwestycje w jednostkach zależnych		(1 711)	-
Zbycie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		10 000	-
Zbycie aktywów finansowych przeznaczonych do sprzedaży		382	-
Nabycie udziałów w jednostce stowarzyszonej		-	(15 202)
Odsetki otrzymane		6 831	9 825
Dywidendy otrzymane		352	431
Przepływy pieniężne z działalności finansowej:		(107 163)	(60 450)
Wypłata dywidendy		(100 715)	(50 568)
Wypłata odsetek		(6 713)	(9 506)
Wpływy z tytułu emisji obligacji		125 000	-
Wykup wyemitowanych obligacji		(124 516)	-
Spłata leasingu finansowego		(219)	(376)
(Zmniejszenie)/zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(28 704)	78 073
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>		55	29
<i>Przeniesienie do pozycji aktywa przeznaczone do sprzedaży</i>		-	(565)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		389 042	311 505
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		360 393	389 042

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.	63 865	1 930	633 555	699 350	1 116	700 466
Nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	(1 074)	(1 074)	(637)	(1 711)
Dywidendy	-	-	(100 733)	(100 733)	-	(100 733)
Razem suma transakcji z właścicielami, ujęta bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(101 807)	(101 807)	(637)	(102 444)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	-	-	123 652	123 652	67	123 719
Inne całkowite dochody	-	(475)	-	(475)	-	(475)
Razem suma całkowitych dochodów ujętych za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	-	(475)	123 652	123 177	67	123 244
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.	63 865	1 455	655 401	720 721	546	721 267

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.	63 865	1 278	571 842	636 986	1 120	638 105
Dywidendy	-	-	(50 366)	(50 366)	(211)	(50 577)
Razem suma transakcji z właścicielami, ujęta bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(50 366)	(50 366)	(211)	(50 577)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.	-	-	112 079	112 079	207	112 286
Inne całkowite dochody	-	652	-	652	-	652
Razem suma całkowitych dochodów ujętych za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.	-	652	112 079	112 730	207	112 938
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.	63 865	1 930	633 555	699 350	1 116	700 466

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1. Nadanie osobowości prawnej i zakres działalności Grupy

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna („Giełda”, „GPW”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4. Spółka została utworzona aktem notarialnym podpisanym w dniu 12 kwietnia 1991 r. i zarejestrowana w Sądzie Gospodarczym w Warszawie w dniu 25 kwietnia 1991 r., numer rejestru KRS 0000082312, NIP 526-025-09-72, Regon 012021984. GPW jest spółką notowaną na Głównym Rynku GPW od 9 listopada 2010 r.

Do zasadniczego zakresu działalności Grupy należy organizacja giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związana z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu. Grupa prowadzi działalność na następujących rynkach:

- ♦ **Główny Rynek GPW** (obróć akcjami, innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym oraz innymi instrumentami rynku kasowego, a także instrumentami pochodnymi),
- ♦ **NewConnect** (obróć akcjami i innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym małych i średnich spółek),
- ♦ **Catalyst** (obróć obligacjami korporacyjnymi, komunalnymi, spółdzielczymi, skarbowymi, listami zastawnymi prowadzony przez GPW i BondSpot),
- ♦ **Treasury BondSpot Poland** (hurtowy obróć obligacjami skarbowymi prowadzony przez BondSpot).

Grupa również organizuje i prowadzi obróć na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. („TGE”, „TGE S.A.”) oraz InfoEngine S.A.:

- ♦ **Rynek Energii** (obróć energią elektryczną w ramach Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Dnia Następnego, Rynku Terminowego Towarowego, Aukcji energii),
- ♦ **Rynek Gazu** (obróć gazem ziemnym z fizyczną dostawą w ramach Rynku Dnia Bieżącego i Następnego oraz Rynku Terminowego Towarowego),
- ♦ **Rynek Praw Majątkowych** (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej),
- ♦ **Rynek Uprawnień do Emisji CO₂** (obróć uprawnieniami do emisji CO₂),
- ♦ **Platforma obrotu towarami w segmencie OTC** (*Over-the-counter*, stanowi uzupełnienie oferty w zakresie obrotu towarami poza segmentem giełdowym: obróć energią elektryczną, biomasą do celów energetycznych oraz prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia).

Dnia 23 lutego 2015 r. TGE otrzymała decyzję Ministra Finansów zezwalającą TGE na prowadzenie giełdy i rozpoczęcie działalności w zakresie obrotu na Rynku Instrumentów Finansowych. Rynek Instrumentów Finansowych TGE został uruchomiony 4 listopada 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Grupa GPW prowadzi również:

- ♦ **Izbę Rozliczeniową – Rozrachunkową** (pełniąca funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe),
- ♦ **Usługi Operatora Handlowego (OH)** oraz **Podmiotu Odpowiedzialnego za Bilansowanie (POB)** – oba rodzaje usług prowadzone są przez InfoEngine S.A., funkcja bilansowania polega na zgłaszaniu do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej oraz rozliczaniu z operatorem sieci przesyłowej niezbilansowania, czyli różnic pomiędzy rzeczywistym zużyciem lub produkcją energii elektrycznej, a przyjętymi do realizacji umowami sprzedaży energii elektrycznej.

GPW jest także obecna na Ukrainie poprzez przedstawicielstwo Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz w Londynie poprzez stałego przedstawiciela GPW, którego celem jest wsparcie działań akwizycyjnych na tamtejszym rynku, w szczególności w obszarze pozyskiwania nowych inwestorów i członków Giełdy.

1.2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 22 lutego 2016 r.

1.3. Skład i działalność Grupy

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wraz z niżej wymienionymi jednostkami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie:

- ♦ Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”), jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Towarowej Giełdy Energii S.A. („GK TGE”),
- ♦ BondSpot S.A. („BondSpot”),
- ♦ GPW Centrum Usług S.A. (“GPW CU”), dawniej WSE Services S.A.,
- ♦ Instytut Analiz i Ratingu S.A. (“IAiR”).

W 2015 r. jednostka dominująca sprzedała 80,02% udziałów w spółce Instytut Rynku Kapitałowego – WSE Research S.A. („IRK”) do spółki Polska Agencja Prasowa S.A. za kwotę 382 tys. zł. W 2015 r. jednostka dominująca sprzedała 100% udziałów w spółce zależnej InfoEngine S.A. (dawniej WSE InfoEngine S.A.) do spółki Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”) za kwotę 1 500 tys. zł.

Jednostkami stowarzyszonymi, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, są:

- ♦ Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”), jednostka dominująca Grupy Kapitałowej KDPW S.A. („GK KDPW”),
- ♦ Centrum Giełdowe S.A. („CG”),
- ♦ Aquis Exchange Limited („Aquis”).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Nazwa jednostki	Siedziba jednostki	Zakres działalności	Udział GPW w kapitale zakładowym jednostki
Jednostka dominująca			
Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie giełdy instrumentów finansowych poprzez organizowanie publicznego obrotu papierami wartościowymi • prowadzenie działalności w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego • organizowanie alternatywnego systemu obrotu 	n/d
Jednostki zależne			
Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”) <i>(jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Towarowej Giełdy Energii S.A.)</i>	02-822 Warszawa ul. Poleczki 23 bud. H Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie giełdy towarowej, której przedmiotem obrotu może być: energia elektryczna, paliwa ciekłe i gazowe, limity wielkości produkcji, limity wielkości emisji zanieczyszczeń, prawa majątkowe, których wartość w sposób bezpośredni lub pośredni zależy od wartości energii elektrycznej, paliw ciekłych lub gazowych, prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia dla energii z OZE i z kogeneracji oraz biogazu rolniczego 	100,00%
BondSpot S.A. <i>(dawniej MTS-CeTO S.A.)</i>	00-609 Warszawa Al. Armii Ludowej 26 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie rynku pozagiełdowego oraz innej działalności w zakresie organizowania obrotu papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi • organizowanie alternatywnego systemu obrotu • organizowanie i prowadzenie wszelkiej działalności uzupełniającej i wspierającej funkcjonowanie rynków prowadzonych przez BondSpot 	96,98%
GPW Centrum Usług S.A. („GPW CU”) <i>(dawniej WSE Services S.A. oraz WSE Commodities Sp. z o.o.)</i>	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • usługi back-office dla podmiotów Grupy 	100,00%
Instytut Analiz i Ratingu S.A. („IAiR”)	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • planowany zakres działalności: usługi ratingu pozaskarbowych papierów dłużnych ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw • do dnia 31 grudnia 2015 r. IAiR nie rozpoczął działalności operacyjnej 	100,00%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Nazwa jednostki	Siedziba jednostki	Zakres działalności	Udział GPW w kapitale zakładowym jednostki
Jednostki zależne spółki Towarowa Giełda Energii S.A.			
Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGiT”)	00-175 Warszawa al. Jana Pawła II 80 lok. F35 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie izby rozliczeniowo-rozrachunkowej dla transakcji zawieranych na rynku regulowanym, • obsługa rozliczeniowa transakcji zawieranych na TGE, • pozostałe czynności związane z organizowaniem i prowadzeniem rozliczeń lub rozrachunków transakcji 	Udział TGE: 100,00%
InfoEngine S.A. („IE”) <i>(dawniej WSEInfoEngine S.A.)</i>	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • świadczenie usług pełnienia funkcji Operatora Handlowego (OH) na rynku energii elektrycznej 	Udział TGE: 100,00%
Jednostki stowarzyszone			
Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”) <i>(jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.)</i>	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie depozytu papierów wartościowych • rozliczanie transakcji zawieranych na giełdach wartościowych instrumentów finansowych, giełdach towarowych, w tym giełdach energii, m.in. za pośrednictwem spółki zależnej KDPW_CCP S.A. • wykonywanie innych zadań związanych z obrotem papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi • administrowanie Funduszem Gwarancyjnym • prowadzenie repozytorium transakcji i nadawanie numerów LEI 	33,33%
Centrum Giełdowe S.A. („CG”)	00-498 Warszawa ul. Książęca 4 Polska	<ul style="list-style-type: none"> • działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego • wykonywanie robót ogólnobudowlanych związanych ze wznoszeniem budynków • wynajem nieruchomości na własny rachunek • zarządzanie nieruchomościami 	24,79%
Aquis Exchange Limited („Aquis”)	Becket House 36 Old Jewry EC2R 8DD, London Wielka Brytania	<ul style="list-style-type: none"> • obrót akcjami największych spółek z 13 zachodnioeuropejskich rynków finansowych w formie wielostronnej platformy obrotu 	26,33%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF”).

Dla sprawozdań finansowych Grupy za rok obrotowy rozpoczynający się z dniem 1 stycznia 2015 r. efektywne są następujące zmiany do istniejących standardów, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską:

- ◆ KIMSF 21 Opłaty publiczne,
- ◆ Zmiany do MSSF 2010-2012 oraz 2012-2014,
- ◆ Zmiana do MSR 19 Świadczenia pracownicze, dotycząca planów określonych świadczeń.

Grupa ocenia, że zmiany do standardów nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1.1.1. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF)

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów i interpretacji, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską lub przewidziane są do zatwierdzenia w najbliższej przyszłości, a które wejdą w życie po dniu bilansowym.

A. Standardy i interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską

Pewne standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów nie są jeszcze obowiązujące dla okresu rocznego kończącego się dnia 31 grudnia 2015 r. i nie zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy. Poniższa tabela prezentuje:

- ◆ Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresu rocznego kończącego się dnia 31 grudnia 2015 r.,
- ◆ rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości wprowadzonej nowym Standardem lub Interpretacją,
- ◆ wpływ, jaki ww. zmiany mogą mieć na sprawozdanie finansowe Grupy,
- ◆ daty wejścia w życie ww. zmian.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
1. Zmiana do MSR 19 <i>Świadczenia pracownicze</i> zatytułowaną <i>Programy określonych świadczeń: składki pracowników</i>	Zmiana dotyczą składek wnoszonych do programów określonych świadczeń przez pracowników lub strony trzecie. Celem zmian jest uproszczenie ujęcia składek, które nie zależą od okresu zatrudnienia, na przykład składki pracownicze ustalone jako stały procent wynagrodzenia.	Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Grupa nie ma programów określonych świadczeń.	1 lutego 2015 r. (data wejścia w życie określona przez RMSR to 1 lipca 2014 r.)
2. Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012	<p>Doroczne ulepszenia MSSF 2010-2012 zawierają 8 zmian do 7 standardów, z odpowiednimi zmianami do pozostałych standardów i interpretacji. Głównie zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniają definicję "warunków nabycia uprawnień" z Załącznika A do MSSF 2 <i>Płatności w formie akcji</i>, poprzez oddzielne zdefiniowanie warunków związanych z dokonaniem i warunków świadczenia usług; • wyjaśniają pewne aspekty ujęcia księgowego zapłaty warunkowej w transakcjach połączenia jednostek; • zmieniają paragraf 22 w MSSF 8 <i>Segmenty Operacyjne</i>, aby wprowadzić wymóg ujawniania przez jednostki czynników, które służą do identyfikacji segmentów sprawozdawczych, gdy segmenty operacyjne jednostki są łączone. Ma to uzupełnić obecne wymogi dotyczące ujawnień zawarte w paragrafie 22(a) w MSSF 8; • zmieniają paragraf 28(c) w MSSF 8 <i>Segmenty Operacyjne</i>, by wyjaśnić, że uzgodnienie sumy bilansowej aktywów segmentów sprawozdawczych do sumy bilansowej jednostki powinno być ujawnione, jeśli jest to regularnie przekazywane głównemu decydentowi operacyjnemu jednostki. Zmiana ta jest spójna z wymogami zawartymi w paragrafach 23 i 28(d) w MSSF 8; • wyjaśniają uzasadnienie RMSR usunięcia paragrafu B5.4.12 z MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe</i> i paragrafu OS79 z MSR 39 <i>Instrumenty Finansowe</i>: ujmowanie i wycena jako zmian wynikających z MSSF 13 <i>Ustalanie Wartości Godziwej</i>; • wyjaśniają wymogi dotyczące modelu wartości przeszacowanej z MSR 16 <i>Rzeczowe aktywa trwałe</i> i MSR 38 <i>Wartości niematerialne</i>, aby odnieść się do zgłaszanych wątpliwości w kwestii ustalenia umorzenia i amortyzacji na dzień przeszacowania; • ustanawiają podmiot świadczący usługi zarządzania jednostką, jej podmiotem powiązanym. 	Grupa oczekuje, że zmiany nie będą miały istotnego wpływu na jej sytuację finansową i wyniki działalności.	1 lutego 2015 r. (data wejścia w życie określona przez RMSR to 1 lipca 2014 r.)
3. Ujmowania nabycia udziałów we wspólnych działaniach (Zmiany do MSSF 11 <i>Wspólne ustalenia umowne</i>)	Zmiany zawierają wytyczne w zakresie ujmowania nabycia udziału we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Nabywający udział we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie w rozumieniu MSSF 3 <i>Połączenia jednostek</i> jest zobowiązany do stosowania wszystkich zasad ujmowania połączenia jednostek zawartych w MSSF 3 oraz innych MSSF za wyjątkiem tych zasad, które są sprzeczne z wytycznymi zawartymi w MSSF 11. Ponadto nabywający jest zobowiązany do ujawnienia informacji wymaganych przez MSSF 3 oraz inne MSSF w związku z połączeniami jednostek.	Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Grupa nie jest stroną żadnych wspólnych ustaleń umownych.	1 stycznia 2016 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
<p>4. Rolnictwo – Rośliny produkcyjne (Zmiany do MSR 16 <i>Rzeczowe aktywa trwałe</i> i MSR 41 <i>Rolnictwo</i>)</p>	<p>Zmiany modyfikują ujęcie księgowe roślin produkcyjnych, takich jak krzewy winorośli, drzewa kauczukowe czy palmy olejowe. MSR 41 <i>Rolnictwo</i> wymaga obecnie by wszystkie aktywa biologiczne związane z działalnością rolniczą były wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z ich sprzedażą. Zgodnie z nowymi wymogami rośliny produkcyjne mają być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16, ponieważ ich sposób funkcjonowania jest zbliżony do obserwowanego w przypadku działalności produkcyjnej. W związku z powyższym, Zmiany spowodują umieszczenie ich w zakresie MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne będą nadal objęte zakresem MSR 41.</p>	<p>Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Grupa nie prowadzi działalności związanej z roślinami produkcyjnymi.</p>	<p>1 stycznia 2016 r.</p>
<p>5. Wyjaśnienia w zakresie akceptowalnych metod umorzenia i amortyzacji (Zmiany do MSR 16 <i>Rzeczowe aktywa trwałe</i> oraz MSR 38 <i>Wartości niematerialne</i>)</p>	<p>Zmiany wyjaśniają, że wykorzystanie metod umorzenia rzeczowych aktywów trwałych opartych na przychodach nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane z działalności, w której dany składnik aktywów jest wykorzystywany, zazwyczaj odzwierciedlają inne czynniki niż konsumowanie korzyści ekonomicznych z danego składnika aktywów. Zmiany wyjaśniają również, że przychody są z założenia niewłaściwym miernikiem konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z wartości niematerialnych. Jednak w pewnych szczególnych przypadkach założenie to może zostać odrzucone.</p>	<p>Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy. Grupa nie wykorzystuje metod umorzenia i amortyzacji opartych o przychody.</p>	<p>1 stycznia 2016 r.</p>
<p>6. Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2012-2014</p>	<p>Doroczne ulepszenia MSSF 2012-2014 zawierają 4 zmiany standardów, z odpowiednimi zmianami do pozostałych standardów i interpretacji. Głównie zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniają, iż paragrafy 27-29 MSSF 5 <i>Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana</i> (opisujące sposób ujęcia aktywów, które przestają być klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży) będą miały zastosowanie również przy zaprzestaniu klasyfikacji aktywów jako przeznaczonych do przekazania. Nie będą one jednak miały zastosowania, gdy zmiana klasyfikacji polega na przeniesieniu składnika aktywów (lub grupy do zbycia) z kategorii przeznaczonych do sprzedaży bezpośrednio do przeznaczonych do przekazania lub odwrotnie. W takim przypadku zmiana ta nie stanowi zmiany planu sprzedaży lub przekazania; • wyjaśniają w jaki sposób jednostka powinna stosować wytyczne w paragrafie 42C MSSF 7 <i>Instrumenty finansowe: Ujawnienia</i> w stosunku do umów o obsługę (servicing contracts) aby ocenić czy występuje utrzymanie zaangażowania w składniku aktywów dla celów zastosowania wymogów ujawnień wynikających z paragrafów 42E-42H MSSF 7; • objaśniają, iż dodatkowe ujawnienia wymagane przez Ujawnienia - Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (Zmiany do MSSF 7) nie są specyficznie wymagane do ujęcia w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych dla wszystkich okresów śródrocznych. Jednakże są one wymagane, jeśli ich ujęcie wynika z wymogów samego MSR 34 <i>Śródroczna sprawozdawczość finansowa</i>; • wprowadzają zmiany do MSR 19 <i>Świadczenia pracownicze</i>, w celu wyjaśnienia, że wysokiej jakości obligacje przedsiębiorstw lub obligacje rządowe, wykorzystane do ustalenia stopy dyskontowej dla zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, powinny być wyemitowane w tej samej walucie, w jakiej będą wypłacone świadczenia. Ocena, czy występuje rozwinięty rynek takich obligacji powinna 	<p>Grupa oczekuje, że zmiany nie będą miały istotnego wpływu na jej sytuację finansową i wyniki działalności.</p>	<p>1 stycznia 2016 r.</p>

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
	<p>być więc dokonana w odniesieniu do konkretnej waluty, nie zaś całego kraju;</p> <ul style="list-style-type: none"> w stosunku do zawartego w MSR 34 odwołania do informacji ujawnionych w innym miejscu śródrocznego raportu finansowego, wyjaśniają znaczenie terminu „inne miejsce śródrocznego raportu finansowego” oraz dodają do MSR 34 wymóg zastosowania w śródrocznym sprawozdaniu finansowym odnośników do konkretnej lokalizacji wymaganej informacji. 		
7. Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 1 <i>Prezentacja sprawozdań finansowych</i>)	<p>Główne wytyczne ujęte w Zmianach to:</p> <ul style="list-style-type: none"> Podkreślenie kwestii istotności. Określone pojedyncze ujawnienia, które nie są istotne nie muszą być prezentowane – nawet, gdy stanowią część minimalnych wymogów standardu. Nie jest wymagane przedstawienie not do sprawozdania finansowego w określonej kolejności - jednostki mogą więc zastosować własną kolejność lub na przykład połączyć opis zasad rachunkowości z notami objaśniającymi dotyczącymi powiązanych z nimi obszarów. Określenie wprost, że jednostki: <ul style="list-style-type: none"> powinny dokonać dezagregacji pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, jeśli taka prezentacja dostarcza użytecznych informacji użytkownikom sprawozdania finansowego; oraz mogą połączyć pozycje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeśli pozycje określone przez MSR 1 nie są indywidualnie istotne. Dodanie szczegółowych kryteriów odnośnie prezentacji sum cząstkowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, wraz z dodatkowymi wymogami dotyczącymi uzgodnienia pozycji sprawozdania z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów. Prezentacja w sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów pozycji całkowitych dochodów wynikających z ujęcia wspólnych przedsięwzięć i jednostek stowarzyszonych zgodnie z metodą praw własności winna następować w oparciu o podejście wymagane przez MSR 1, zgodnie z którym pozycje te winny być grupowane w zależności od tego, czy będą one w przyszłości podlegać przeniesieniu do zysku lub straty, czy też nie. 	Grupa oczekuje, że zmiany nie będą miały istotnego wpływu na jej sytuację finansową i wyniki działalności.	1 stycznia 2016 r.
8. Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (Zmiany do MSR 27 <i>Jednostkowe Sprawozdania Finansowe</i>)	Zmiany wprowadzają możliwość ujmowania inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia oraz jednostki stowarzyszone w jednostkowych sprawozdaniach finansowych według metody praw własności, obok obecnie występujących modeli wyceny w cenie nabycia lub w wartości godziwej.	Grupa obecnie nie planuje korzystać z możliwości wyceny inwestycji w inne jednostki metodą praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym, w związku z czym Grupa oczekuje, że zmiany nie będą miały istotnego wpływu na jej sytuację finansową i wyniki działalności.	1 stycznia 2016 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

B. Standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

Poniższa tabela prezentuje:

- ◆ Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresu rocznego kończącego się 31 grudnia 2015 r.,
- ◆ Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości wprowadzonej nowym Standardem lub Interpretacją,
- ◆ Wpływ, jaki ww. zmiany mogą mieć na sprawozdanie finansowe Grupy,
- ◆ Data wejścia w życie ww. zmian.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
1. MSSF 9 <i>Instrumenty Finansowe (2014)</i>	<p>Nowy standard zastępuje zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. MSSF 9 eliminuje też istniejące obecnie w MSR 39 kategorie aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.</p> <p>Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. <p>Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz • jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału. <p>W sytuacji, gdy powyższe warunki nie są spełnione (jak to ma miejsce na przykład w przypadku instrumentów kapitałowych innych jednostek), składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej.</p> <p>Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku bieżącego okresu, za wyjątkiem aktywów utrzymywanych w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów zarówno w celu uzyskania przepływów pieniężnych z kontraktów jak i ich sprzedaż – dla tych aktywów zyski i straty z wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach.</p> <p>Ponadto w przypadku, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu, MSSF 9 daje możliwość dokonania nieodwracalnej decyzji o wycenie takiego instrumentu finansowego, w momencie początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach w związku z powyższą wyceną nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do wyniku bieżącego okresu.</p>	Grupa nie oczekuje, że nowy standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
	<p>Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. MSSF 9 wymaga jednak, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia, jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w innych całkowitych dochodach. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ma być ujmowana w wyniku bieżącego okresu. W przypadku jednak, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów lub gdyby zobowiązanie finansowe wynikało z zobowiązań do udzielenia pożyczki lub umów gwarancji finansowych, cała zmiana wartości godziwej byłaby ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.</p> <p>W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF 9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałyby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowe zasady mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których odpisy na straty kredytowe są tworzone zbyt późno i w niewystarczającej wysokości.</p> <p>W skrócie, model oczekiwanej straty wykorzystuje dwa podejścia do szacowania straty, zgodnie z którymi strata jest ustalana na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • straty kredytowej oczekiwanej w okresie 12 miesięcy, albo • straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności (ang. life-time expected loss). <p>To, które podejście zostanie zastosowane zależy od tego, czy w przypadku danego składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku, jeśli ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi nie wzrosło istotnie w porównaniu do jego poziomu z momentu początkowego ujęcia, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie w okresie 12 miesięcy. W przypadku natomiast, jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie przez cały okres życia instrumentu, zwiększając tym samym wysokość ujętego odpisu. Standard przyjmuje przy tym założenie, zgodnie z którym - w przypadku braku przeciwnych argumentów - wystarczającym kryterium dla rozpoznania straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności jest wystąpienie zaległości w spłacie wynoszącej 30 dni.</p>		
<p>2. MSSF 14 <i>Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe</i></p>	<p>Ten przejściowy standard:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zezwala jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy na kontynuowanie dotychczasowych zasad ujmowania aktywów i zobowiązań regulacyjnych zarówno przy pierwszym zastosowaniu MSSF jak i w sprawozdaniach finansowych za późniejsze okresy; • wymaga aby jednostki prezentowały aktywa i zobowiązania regulacyjne oraz ich zmiany w odrębnych pozycjach w sprawozdaniach finansowych; oraz • wymaga szczegółowych ujawnień umożliwiających określenie rodzaju oraz ryzyk związanych z regulowanymi stawkami w związku z którymi rozpoznano aktywa i zobowiązania regulacyjne zgodnie z tym przejściowym standardem. 	<p>Standard nie będzie miał wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ dotyczy on jedynie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy.</p>	<p>1 stycznia 2016 r. (Komisja Europejska podjęła decyzję o niezatwierdzeniu omawianego przejściowego standardu w oczekiwaniu na standard właściwy)</p>

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
3. MSSF 15 <i>Przychody z umów z klientami</i>	<p>Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 <i>Przychody</i>, MSR 11 <i>Umowy o usługę budowlaną</i> oraz związane z nimi interpretacje.</p> <p>Zgodnie z nowym standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta. <p>Standard zawiera nowe wymogi dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.</p>	Grupa nie oczekuje, że nowy standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2018 r.
4. Sprzedaż lub Przekazanie Aktywów Pomiedzy Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem (Zmiany do MSSF 10 <i>Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe</i> oraz do MSR 28 <i>Jednostki Stowarzyszone</i>)	<p>Zmiany usuwają istniejącą niespójność między wymaganiami MSSF 10 oraz MSR 28 w kwestii ujmowania utraty kontroli nad spółką zależną, która wnoszona jest do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Podczas gdy MSR 28 ogranicza zysk lub stratę wynikającą z wniesienia aktywów niepieniężnych do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów w tej jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, MSSF 10 nakazuje rozpoznanie całego zysku lub straty na utracie kontroli nad jednostką zależną.</p> <p>Zmiany wymagają ujęcia całości zysku lub straty w przypadku, gdy przeniesione aktywa spełniają definicję przedsięwzięcia w rozumieniu MSSF 3 <i>Połączenia Jednostek Gospodarczych</i> (niezależnie czy przedsięwzięcie ma formę jednostki zależnej czy też nie). Częściowe rozpoznanie zysku lub straty (do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów) nastąpi w przypadku gdy transakcja dotyczy aktywów niestanowiących przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdowały się w jednostce zależnej.</p>	Grupa nie oczekuje, że nowy standard będzie miał wpływ na jej sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2016 r.
5. Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku od konsolidacji (Zmiany do MSSF 10 <i>Skonsolidowane sprawozdania finansowe</i> , MSSF 12 <i>Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach</i> i MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i>)	<p>Zmiany dotyczące sprawozdawczości finansowej jednostek inwestycyjnych odnoszą się do trzech zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konsolidacji jednostek inwestycyjnych pośredniego szczebla <p>Standardy obowiązujące przed zmianą nie precyzowały, jak jednostka inwestycyjna powinna ujmować jednostkę zależną świadczącą usługi powiązane z jej działalnością inwestycyjną, która sama spełnia definicję jednostki inwestycyjnej. W następstwie opisywanych poprawek, jednostki inwestycyjne pośredniego szczebla nie będą mogły być konsolidowane.</p> <p>RMSR wyjaśniła również, że jednostki świadczące "usługi powiązane z działalnością inwestycyjną" to takie jednostki, których podstawowym celem działalności jest świadczenie usług odnoszących się do działalności jednostki dominującej będącej jednostką inwestycyjną.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwolnienia z obowiązku sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego dla jednostki dominującej pośredniego szczebla będącej spółką zależną jednostki inwestycyjnej 	Grupa nie oczekuje, że nowy standard będzie miał wpływ na jej sprawozdanie finansowe.	1 stycznia 2016 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub później
6. MSSF 16 <i>Leasing</i>	<p>Jednostki dominujące pośredniego szczebla od dawna korzystają ze zwolnienia z obowiązku sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, jeśli same podlegają konsolidacji przez jednostkę dominującą wyższego szczebla (przy spełnieniu innych właściwych kryteriów).</p> <p>Zmiany do standardów wprowadzają modyfikację, zgodnie z którą zwolnienie to będzie dostępne również dla jednostki dominującej pośredniego szczebla będącej spółką zależną jednostki inwestycyjnej, pomimo faktu, iż jednostka inwestycyjna nie obejmuje konsolidacją danej jednostki dominującej pośredniego szczebla.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wyboru polityki rachunkowości odnośnie jednostek inwestycyjnych ujmowanych według metody praw własności <p>Zmiany umożliwiają wybór polityki rachunkowości jednostce niebędącej jednostką inwestycyjną w odniesieniu do jej udziałów w jednostce inwestycyjnej wycenianej według metody praw własności. W powyższym przypadku dokonując wyceny według metody praw własności jednostki niebędące jednostkami inwestycyjnymi mogą wybrać wycenę w wartości godziwej udziałów w jednostkach zależnych jednostki inwestycyjnej lub, alternatywnie, oprzeć wycenę na wartościach, jakie byłyby ujęte, gdyby jednostka inwestycyjna skonsolidowała wszystkie swoje jednostki zależne.</p>	<p>Grupa nie oczekuje, że nowy standard będzie miał wpływ na jej sprawozdanie finansowe.</p>	<p>1 stycznia 2019 r.</p>

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.1.2. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w walucie złoty polski (PLN), która jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej, a wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach złotych polskich (tys. zł).

2.1.3. Podstawa wyceny

Przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania zastosowano zasadę kosztu historycznego z wyjątkiem instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenianych według wartości godziwej.

2.1.4. Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga ujęcia pewnych znaczących szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu jednostki dominującej stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Spółkę zasad rachunkowości.

Oszacowania i osądy księgowe są poddawane nieustannej weryfikacji. Szacunki i oceny przyjęte na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego są oparte na doświadczeniu wynikającym z danych historycznych oraz analizie i przewidywaniach odnośnie przyszłych zdarzeń, które zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu jednostki dominującej, w danej sytuacji wydają się zasadne.

2.1.4.1. Okresy ekonomicznej użyteczności dla rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

Grupa określa szacunkowe okresy ekonomicznej użyteczności oraz stawki amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Szacunki te opierają się na prognozowanych okresach wykorzystania poszczególnych grup aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Przyjęte okresy ekonomicznej użyteczności mogą ulegać znacznym zmianom w wyniku pojawiających się na rynku nowych rozwiązań technologicznych, planów Zarządu jednostki dominującej lub intensywności eksploatacji.

2.1.4.2. Wyliczenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych

Szczegółowe informacje o kryteriach dokonywania odpisów aktualizujących wartość należności handlowych zawiera nota 2.8.2., natomiast szczegółowe informacje o dokonanych odpisach aktualizujących wartość należności handlowych znajdują się w nocie 11.

2.1.4.3. Testy na utratę wartości firmy oraz utratę wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych

Ośrodek generujący przepływy pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy poddawany jest corocznym testom na utratę wartości. Test na utratę wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych przeprowadzany jest natomiast w momencie wystąpienia przesłanek wskazujących na potencjalną utratę wartości.

Testy na utratę wartości przeprowadzane są przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie projekcji finansowych. Prognozy przyszłych wyników finansowych ośrodków generujących przepływy pieniężne opierają się na szeregu założeń, których część (m.in. ta dotycząca możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, np. warunków makroekonomicznych) leży poza kontrolą Grupy.

Opisy założeń do testów na utratę wartości firmy zostały przedstawione w nocie 5, natomiast do testów na utratę wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych w nocie 6.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.1.4.4. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy, gdy na spółkach z Grupy ciąży obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Grupa tworzy rezerwy na podstawie najlepszych szacunków Zarządów spółek z Grupy w wysokości nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Informacje o osądach, założeniach oraz szacunkach przyjętych przez Zarządy spółek z Grupy zostały przedstawione w notach: 15 i 16.

2.1.4.5. Prezentacja środków pieniężnych w ramach systemu gwarantowania rozliczeń

Jak opisano w nocie 33, w celu zabezpieczenia transakcji realizowanych na rynku terminowym energii elektrycznej i gazu, Grupa tworzy system gwarantowania rozliczeń. Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko związane z utratą środków pieniężnych wniesionych na poczet systemu gwarantowania rozliczeń ani nie pobiera żadnych pożytków z tytułu posiadania tych środków za wyjątkiem opłaty za zarządzanie środkami systemu gwarantowania.

Zgodnie z osądem Zarządu jednostki dominującej, zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem środków pieniężnych wniesionych na poczet systemu gwarantowania rozliczeń zachowują Członkowie Izby. W związku z powyższym środki pieniężne systemu gwarantowania rozliczeń IRGIT nie są ujmowane w aktywach Grupy.

2.2. Zakres i metody konsolidacji

2.2.1. Jednostki zależne

Jednostki zależne są to podmioty kontrolowane przez Spółkę. Spółka sprawuje kontrolę nad inną jednostką, w przypadku, gdy z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Nabycie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt nabycia ustala się, jako wartość godziwą przekazanej zapłaty, ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej powiększoną o wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, pomniejszoną o ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań. Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejścia niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszościowych. Nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się, jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Transakcje wewnątrz Grupy oraz rozrachunki między spółkami Grupy, jak i również niezrealizowane zyski na transakcjach wewnątrzgrupowych zostały wyeliminowane. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów.

Tam gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Jeżeli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli.

2.2.2. Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według ceny nabycia.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, natomiast jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w pozostałych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa przestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w tych jednostkach. Eliminowane są również niezrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów.

W celu przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, tam, gdzie było to konieczne, zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- ♦ faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut lub operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- ♦ średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku pozostałych operacji.

Na dzień bilansowy:

- ♦ wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia,
- ♦ pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- ♦ pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Informacje o segmentach ujmowane są w oparciu o elementy składowe jednostki, które główny decydent operacyjny jednostki (Zarząd Giełdy) monitoruje w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segment operacyjny to część składowa jednostki:

- ♦ która może przynieść zarówno przychody, jak i powodować wydatki,
- ♦ której wyniki działalności podlegają regularnej kontroli przez głównego decydenta operacyjnego jednostki, służącej podejmowaniu decyzji dotyczących alokacji zasobów w tym segmencie i ocenie jego wyników,
- ♦ na temat której dostępne są wyodrębnione informacje finansowe.

Segmenty wyodrębniane są z punktu widzenia określonych grup świadczonych usług, mających jednolity charakter. Prezentacja wg segmentów operacyjnych została dokonana zgodnie z podejściem zarządczym na poziomie Grupy GPW. Głównym decydentem operacyjnym Grupy jest Zarząd jednostki dominującej.

2.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są ujmowane według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie, rozbudowę bądź modernizację po pomniejszeniu o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne a także odpisy z tytułu utraty ich wartości (zasada z noty 2.7).

Cena nabycia obejmuje kwotę wydatków poniesionych z tytułu nabycia, rozbudowy i/lub modernizacji oraz koszty finansowania zewnętrznego.

Rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane metodą liniową w okresie przewidywanego użytkowania danego środka trwałego z uwzględnieniem wartości rezydualnej.

Tabela 1

Okresy użytkowania poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

Kategoria rzeczowych aktywów trwałych	Okres amortyzacji
Budynki ¹	10-40 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat
Środki transportu	5 lat
Sprzęt komputerowy	3-5 lat
Pozostałe środki trwałe	5-10 lat

Grunty nie podlegają amortyzacji.

Części składowe rzeczowych aktywów trwałych o różnym okresie ekonomicznego użytkowania są ujmowane odrębnie i amortyzowane przez swój okres ekonomicznego użytkowania z uwzględnieniem wartości rezydualnej.

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa są okresowo weryfikowane przez Grupę. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, prospektywnie.

Składnik rzeczowych aktywów trwałych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji rzeczowych aktywów trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami

¹ Grupa użytkuje również części wspólne budynku „Centrum Giełdowego”. Części wspólne (takie jak windy, hol, korytarze), należące w odpowiednich częściach do Giełdy i pozostałych właścicieli budynku zarządzane są przez powołaną do tego celu Wspólnotę Mieszkaniową „Książęca 4”. Elementy wspólne budynku w części należącej do Grupy są ujęte jako aktywa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Koszty z tytułu eksploatacji tych części (takie jak bieżąca konserwacja, naprawy i remonty urządzeń technicznych i instalacji wchodzących w skład części wspólnych, energia elektryczna, ochrona, obsługa administracyjna itp.) ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie poniesienia.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

ze sprzedaży (jeżeli występują) a ich wartością netto i ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu jako pozostałe zyski/straty netto.

Rzeczowe aktywa trwałe będące w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości i nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy.

2.6. Wartości niematerialne

2.6.1. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej stanowi nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą przejmowanych aktywów, zobowiązań i możliwych do zidentyfikowania zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczas dokonane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (zasada z noty 2.7). Wartość firmy poddawana jest weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie lub częściej – w przypadku gdy zaistniały zdarzenia bądź zaszły zmiany wskazujące na ewentualną utratę jej wartości bilansowej.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z transakcji, dzięki której ta wartość firmy powstała.

2.6.2. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne są ujmowane według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie po pomniejszeniu o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne, a także odpisy z tytułu utraty ich wartości (zasada z noty 2.7).

Pozostałe wartości niematerialne są amortyzowane według metody liniowej w okresie ich przewidywanego użytkowania. Przewidywany okres użytkowania dla wartości niematerialnych wynosi od 1 roku do 5 lat, za wyjątkiem wartości niematerialnych związanych z systemem transakcyjnym UTP, dla których przewidywany okres użyteczności ekonomicznej wynosi 12 lat.

Wydatki dotyczące wartości niematerialnych, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu ich użytkowania są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna są okresowo weryfikowane przez Grupę. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, prospektywnie.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji wartości niematerialnych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) a ich wartością bilansową i ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

2.7. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy aktywa niefinansowe Grupy, za wyjątkiem zapasów (patrz nota 2.11) i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (patrz nota 2.17.3), dla których należy stosować inne procedury wyceny, są analizowane pod kątem występowania przesłanek utraty ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej (wartość wyższa z następujących dwóch: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej). Za wartość użytkową uznaje się sumę zdyskontowanych przyszłych korzyści ekonomicznych, które przyniesie dany składnik aktywów. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne (stanowiących ośrodek generowania środków pieniężnych), do której należy dany składnik aktywów.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów (ośrodka generowania środków pieniężnych) przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Odpisy aktualizujące dokonuje się w ciężar zysku lub straty bieżącego okresu.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia czy wystąpiły przesłanki wskazujące, że dokonany w poprzednich okresach sprawozdawczych odpis aktualizujący jest zbędny lub też za wysoki. W takim przypadku odpis lub jego część jest odwracany i wartość danego aktywa jest przywracana do wysokości, jaką miałyby ono gdyby nie dokonano wcześniej odpisu aktualizującego wartość (przy uwzględnieniu umorzenia). Odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest jako pozostały przychód w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Odpisy aktualizujące wartość bilansową wartości firmy nie są odwracane.

2.8. Aktywa finansowe

2.8.1. Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: pożyczki i należności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności. Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia aktywów finansowych. Zarządy Spółek wchodzących w skład Grupy określają klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione, a Spółka z Grupy dokonała zasadniczo przeniesienia całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.8.1.1. Pochodne instrumenty finansowe, w tym rachunkowość zabezpieczeń

Grupa używa pochodnych instrumentów finansowych do zabezpieczenia ryzyka kursowego.

W momencie początkowego wyznaczenia pochodnego instrumentu finansowego jako instrumentu zabezpieczającego, Grupa formalnie dokumentuje powiązanie pomiędzy instrumentem zabezpieczającym, a pozycją zabezpieczaną. Dokumentacja ta obejmuje cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanawiania zabezpieczenia oraz zabezpieczanego ryzyka, jak również metody, jakie zostaną użyte przez Spółkę z Grupy do oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego. Spółka z Grupy ocenia, zarówno w momencie ustanowienia zabezpieczenia, jak i na bieżąco w okresie późniejszym, czy uzasadnione jest oczekiwanie, iż instrumenty zabezpieczające pozostają „wysoce efektywne” w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych poszczególnych pozycji zabezpieczanych od określonego ryzyka, na które zabezpieczenie zostało ustanowione, a także czy rzeczywisty poziom każdego zabezpieczenia mieści się w przedziale 80-125%. Zabezpieczenia przepływów pieniężnych z przyszłych transakcji stosuje się dla przyszłych, wysoce prawdopodobnych transakcji, obarczonych ryzykiem zmian przepływów pieniężnych.

Pochodne instrumenty finansowe są ujmowane początkowo w wartości godziwej. Koszty transakcji są ujmowane w momencie poniesienia w zysku lub stracie bieżącego okresu. Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia pochodne instrumenty finansowe w wartości godziwej, zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się w podany poniżej sposób.

Pozostałe instrumenty pochodne nieprzeznaczone do obrotu

Gdy instrument pochodny nie został wyznaczony jako instrument zabezpieczający, wszelkie zmiany jego wartości godziwej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Jeśli pochodny instrument finansowy jest wyznaczony jako zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dotyczących określonego ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, z ujętym zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, która mogłaby wpłynąć na zysk lub stratę bieżącego okresu, część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach i prezentuje, jako osobną pozycję

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

z tytułu zabezpieczenia, w kapitale własnym. Nieefektywną część zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu. W sytuacji, gdy pozycja zabezpieczana jest składnikiem aktywów niefinansowych, skumulowana w kapitałach kwota jest wliczana do wartości bilansowej składnika aktywów, w momencie, gdy składnik aktywów zostaje ujęty. W innych przypadkach skumulowana w kapitałach kwota jest przenoszona do zysku lub straty tego samego okresu, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę.

Jeśli instrument zabezpieczający przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, wykonany, lub zmianie ulega jego przeznaczenie, wtedy Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń. Jeśli nie przewiduje się wystąpienia planowanej transakcji, zyski lub straty ujęte w kapitałach przenoszone są do zysku lub straty bieżącego okresu.

2.8.1.2. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to aktywa finansowe niezaliczane do instrumentów pochodnych o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku, inne niż:

- ♦ aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ♦ aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży,
- ♦ aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Pożyczki i należności są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Metoda wyceny wg zamortyzowanego kosztu została omówiona w nocie 2.15.

Odsetki od aktywów finansowych zaliczonych do kategorii pożyczek i należności, naliczane metodą efektywnej stopy procentowej, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych.

Do kategorii „Pożyczki i należności” zalicza się środki pieniężne i ich ekwiwalenty, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

2.8.1.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaliczone do innej kategorii aktywów finansowych. W szczególności są to dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa oraz akcje i udziały w podmiotach, gdzie spółka z Grupy nie sprawuje kontroli ani nie wywiera znaczącego wpływu. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć ich w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości (patrz nota 2.8.2) oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako pozostałe kapitały z wyceny do wartości godziwej. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu.

Odsetki od aktywów finansowych zaliczonych do kategorii dostępnych do sprzedaży naliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych. Dywidendy z tytułu dostępnych do sprzedaży instrumentów kapitałowych ujmuje

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

się w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych w momencie nabycia przez spółki z Grupy prawa do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Wartość godziwą ustala się na podstawie notowań:

- ♦ dla obligacji – na podstawie notowań giełdowych,
- ♦ dla bonów skarbowych – na podstawie notowania kursu zamknięcia z danego dnia dostępnego w serwisie Reuters,
- ♦ dla akcji – na podstawie notowań giełdowych.

Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych oraz nienotowanych papierów wartościowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w jak największym stopniu wykorzystując informacje rynkowe, a w jak najmniejszym polegając na informacjach pochodzących od Grupy.

Jeżeli aktywa dostępne do sprzedaży nie są notowane, nie mają ustalonego okresu wymagalności (instrumenty kapitałowe) i nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej, wyceny dokonuje się w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zmiany wartości pieniężnych papierów wartościowych wyrażonych w walucie obcej i zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży dzieli się na różnice kursowe wynikające ze zmiany zamortyzowanego kosztu papieru wartościowego oraz zmiany wynikające z pozostałych zmian wartości bilansowej papieru wartościowego. Różnice kursowe wynikające ze zmian zamortyzowanego kosztu ujmuje się w zyskach i stratach, natomiast pozostałe zmiany w wartości bilansowej ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zmiany wartości godziwej pozostałych pieniężnych papierów wartościowych oraz niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

Hierarchia wartości godziwej

Grupa dokonuje klasyfikacji wyceny wartości godziwej przy zastosowaniu hierarchii wartości godziwej odzwierciedlającej istotność poszczególnych danych wejściowych wpływających na wycenę. Obowiązują następujące poziomy hierarchii wartości godziwej:

- ♦ ceny notowane (niekorygowane) na aktywnych rynkach dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (**poziom 1**),
- ♦ dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (**poziom 2**), oraz
- ♦ dane wejściowe dla składnika aktywów bądź zobowiązań nieoparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (**poziom 3**).

2.8.1.4. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których jednostka ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:

- ♦ wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ♦ wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży, oraz
- ♦ spełniające definicję pożyczek i należności.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej (omówionej w nocie 2.15), po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zbycie lub przeklasyfikowanie kwoty aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, w terminie odległym od upływu terminu wymagalności, powoduje, iż Grupa przekwalifikowuje wszystkie inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności do inwestycji dostępnych do sprzedaży oraz powoduje, iż do końca roku obrotowego oraz przez dwa kolejne lata obrotowe Grupa nie może ujmować nabywanych inwestycji jako aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności. Odsetki od aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, naliczane metodą efektywnej stopy procentowej, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych.

2.8.2. Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych straciły na wartości. W odniesieniu do instrumentów finansowych zaliczonych do kategorii dostępnych do sprzedaży, ustalając czy nastąpiła utrata wartości papierów wartościowych, bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu, kondycję finansową i możliwości rozwoju emitenta, a także wpływ ogólnej sytuacji gospodarczej i politycznej na perspektywę rozwoju kraju emitenta. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w sprawozdaniu z całkowitych dochodów – wyłącza się z pozostałych całkowitych dochodów i ujmuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu przez wynik finansowy.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości inwestycji klasyfikowanych jako utrzymywane do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych określoną pierwotnie efektywną stopą procentową dla tych aktywów.

W przypadku ustania przesłanek utraty wartości następuje odwrócenie odpisów aktualizujących:

- ♦ przez zysk lub stratę bieżącego okresu – w przypadku aktywów finansowych klasyfikowanych jako inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, oraz aktywów dostępnych do sprzedaży będących instrumentami dłużnymi;
- ♦ poprzez pozostałe kapitały – w przypadku aktywów dostępnych do sprzedaży będących instrumentami kapitałowymi.

Odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółka z Grupy nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Poważne problemy finansowe dłużnika, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo lub wystąpi o postępowanie układowe, opóźnienia w spłatach są przesłankami wskazującymi, że należności handlowe utraciły wartość. Kwotę odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Należności nieściągalne oraz odpisy aktualizujące należności wątpliwe są odpisywane w zysk lub stratę bieżącego okresu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Należności podlegają spisaniu z bilansu kiedy ich nieściągalność została udokumentowana:

- ♦ postanowieniem o nieściągalności, uznanym przez wierzyciela jako odpowiadającym stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego, albo
- ♦ postanowieniem sądu o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, gdy majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie roszczeń wierzycieli lub ukończeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, albo
- ♦ protokołem stwierdzającym, że przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem wierzytelności byłyby równe albo wyższe od jej kwoty.

2.9. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Do pozycji rozliczenia międzyokresowe Grupa zalicza nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok mającego charakter leasingu operacyjnego. Na dzień początkowego ujęcia składnik wycenia się w cenie nabycia. Na koniec okresu sprawozdawczego, prawo wieczystego użytkowania gruntów wycenia się w wartości księgowej netto, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości narastająco.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów traktowane są jako umowy leasingu operacyjnego.

2.10. Pozostałe należności

Odpisów z tytułu utraty wartości pozostałych należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać należnych kwot. Odpis aktualizujący wartość należności głównej ujmowany jest jako pozostałe koszty.

W pozycji „Pozostałe należności” prezentowane są głównie rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów oraz krótkoterminowa część kwoty zapłaconej z tytułu nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów mającego charakter leasingu operacyjnego.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne dokonywane są, jeżeli wydatki poniesione dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują rozliczenia:

- ♦ długoterminowe, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych i trwają dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- ♦ krótkoterminowe, które dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych i trwają nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów stosownie do okresu trwania związanej z nimi umowy w cenie nabycia.

2.11. Zapasy

Zapasy wykazywane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia, nie wyższej jednak od ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania.

Materiały są wyceniane na dzień bilansowy w cenach zakupu nie wyższych od ich cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości zalicza się do pozostałych kosztów.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.12. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

W sytuacji gdy transakcja sprzedaży wiąże się z utratą kontroli nad jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych ujmowane w sprawozdaniach z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje z pierwotnym terminem wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności lub nie narażonych na istotną zmianę wartości godziwej.

2.14. Kapitał własny Grupy

Kapitał własny Grupy stanowią:

- ◆ kapitał podstawowy jednostki dominującej, na który składa się wykazany w wartości nominalnej kapitał zakładowy, oraz przeszacowanie z tytułu hiperinflacji,
- ◆ pozostałe kapitały, obejmujące kapitał z aktualizacji wyceny,
- ◆ zyski zatrzymane, obejmujące:
 - ✓ zyski z lat ubiegłych (obejmujące powstały z zysków lat ubiegłych kapitał zapasowy i pozostałe kapitały rezerwowe),
 - ✓ wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

Składniki kapitału własnego (za wyjątkiem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) zostały przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której Grupa prowadzi działalność, była gospodarką hiperinflacyjną, tj. do dnia 31 grudnia 1996 r. Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji został ujęty w zyskach zatrzymanych i zaprezentowany w nocie 13.

Grupa prezentuje udziały niekontrolujące w wartości proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki zależnej. Zmiany w udziałach własnościowych w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą kontroli, ujmuje się jako transakcje z właścicielami jednostki bezpośrednio w kapitale własnym. Wszelkie zmiany wartości udziałów niekontrolujących ujmowane są na podstawie proporcjonalnej wartości aktywów netto jednostki zależnej. Nie koryguje się w takim przypadku wartości firmy oraz nie ujmuje się z tego tytułu zysków lub strat.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.15. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują: zobowiązania handlowe, z tytułu emisji obligacji, leasingu finansowego oraz pozostałe zobowiązania.

Zobowiązania finansowe na dzień bilansowy wyceniane są według metody zamortyzowanego kosztu, czyli cenie nabycia, po jakiej składnik zobowiązań finansowych został po raz pierwszy wprowadzony do ksiąg, pomniejszonej o spłaty wartości nominalnej, odpowiednio skorygowanej o skumulowaną kwotę zdyskontowanej różnicy między wartością początkową składnika i jego wartością w terminie wymagalności, a w przypadku instrumentów o zmiennej stopie procentowej - w stosunku do określonego umownie następnego terminu poziomu odniesienia (dnia ustalenia stopy procentowej) wyliczonej za pomocą efektywnej stopy procentowej. Efektywna stopa procentowa stanowi wewnętrzną stopę zwrotu (IRR – internal rate of return) zobowiązania, przy której następuje zdyskontowanie do bieżącej wartości związanej z instrumentem finansowym przyszłych przepływów pieniężnych.

Zobowiązania handlowe stanowią zobowiązania do zapłaty za towary i usługi nabyte w toku zwykłej działalności gospodarczej przedsiębiorstwa od dostawców. Zobowiązania handlowe klasyfikuje się, jako zobowiązania krótkoterminowe, jeżeli termin zapłaty przypada w ciągu jednego roku (lub w zwykłym cyklu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa, jeżeli jest dłuższy). W przeciwnym wypadku, zobowiązania wykazuje się, jako długoterminowe.

2.16. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe jest:

- ◆ możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej liczby niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki,
- ◆ obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ:
 - ✓ prawdopodobieństwo braku konieczności wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku jest niższe niż konieczność ich wydatkowania, lub
 - ✓ kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

2.17. Podatek dochodowy

2.17.1. Podatkowa Grupa Kapitałowa

W dniu 3 października 2013 r. Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie wydał decyzję o rejestracji Podatkowej Grupy Kapitałowej na okres trzech lat podatkowych od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

Podatkową Grupę Kapitałową tworzą: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz GPW Centrum Usług S.A. Jeżeli podatnikiem jest podatkowa grupa kapitałowa, w jednostkowych sprawozdaniach finansowych jednostek wchodzących w skład tej grupy aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego Spółki z Grupy ujmują tak, jakby jednostki będące uczestnikami grupy były podatnikiem.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., jako Spółka Reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową (PGK), jest podmiotem odpowiedzialnym za wpłacanie miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych Podatkowej Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.17.2. Podatek bieżący

Podatek bieżący wyliczany jest na podstawie wyniku podatkowego za dany rok obrotowy ustalonego zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi i przy zastosowaniu stawek podatkowych wynikających z tych przepisów. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następujących oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

2.17.3. Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwę z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w pełnej wysokości. Rezerwa ta nie podlega dyskontowaniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe lub dodatnie różnice przejściowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu. Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w odpowiednim składniku kapitału własnego.

Kompensaty aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dokonuje się, gdy Grupa posiada możliwość do wyegzekwowania tytułu do przeprowadzenia kompensat należności i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz gdy aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika.

2.18. Świadczenia pracownicze

2.18.1. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku, jeżeli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

Ponadto w Grupie istnieje motywacyjny system wynagrodzeń, według którego pracownicy mają prawo do premii rocznej (uzależnionej od zysku ze sprzedaży i wykonania celów premiowych oraz elementu uznaniowego uzależnionego od indywidualnej oceny pracownika) lub premii uznaniowej. Grupa tworzy rezerwy na premie w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Rezerwy szacowane są według najlepszej wiedzy zarządów spółek Grupy w zakresie możliwych do wypłacenia premii, na podstawie motywacyjnego systemu wynagrodzeń.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.18.2. Program określonych składek

Jednostka dominująca odprowadza składki z tytułu Pracowniczego Programu Emerytalnego, do którego pracownicy należą dobrowolnie na podstawie umowy. Z chwilą uiszczenia składek GPW nie ma dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności na rzecz Pracowniczego Programu Emerytalnego. Składki te ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych gdy przypadają do zapłaty. Wypłacone świadczenia emerytalne ujmuje się jako koszt okresu, którego dotyczą.

Grupa zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te stanowią program państwowy i mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy do wniesienia składek do programu emerytalnego za każdy okres jest ujęte na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok.

2.18.3. Inne długoterminowe świadczenia pracownicze

Do marca 2015 r. w jednostce dominującej funkcjonował Fundusz odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne wypłacane ze środków ww. funduszu były jednorazowym świadczeniem stanowiącym wielokrotność miesięcznego wynagrodzenia (od 100% do 500%, w zależności od stażu pracy oraz liczb miesięcy pozostających do osiągnięcia wieku emerytalnego). Od marca 2015 r. pracownikom przechodzącym na rentę inwalidzką lub emeryturę przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Koszty obowiązkowych świadczeń emerytalnych rozpoznawane są w zysku lub stracie okresu.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia wg stanu na dzień bilansowy. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zyski i straty aktuarialne na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane są w całości w pozostałych całkowitych dochodach, natomiast zyski i straty aktuarialne od nagród jubileuszowych, wypłacanych w spółce do lutego 2015 r., odnoszone były w koszty okresu.

2.18.4. Płatności na bazie akcji

System motywacyjny dla Zarządów Spółek z Grupy zawiera element zmienny zwany roczną premią uznaniową przyznawaną na podstawie uzyskanej oceny rocznej dokonanej przez Rady Nadzorcze w poszczególnych Spółkach z Grupy oraz świadczenia dodatkowe. Wysokość premii maksymalnej przysługującej w danym roku określana jest przez Rady Nadzorcze. W ramach maksymalnej wysokości premii Rada Nadzorcza danej Spółki na podstawie dokonanej oceny realizacji powierzonych zadań i osiągniętych przez Spółkę wyników może przyznać członkom Zarządu premię uznaniową składającą się z trzech elementów:

- ◆ 30% kwoty przyznanej premii uznaniowej jest wypłacana jednorazowo,
- ◆ 30% przyznanej premii uznaniowej jest wypłacana w formie akcji fantomowych,
- ◆ 40% przyznanej premii uznaniowej jest zapisywane w Banku Premii.

Zasady i założenia dot. programu motywacyjnego zostały opisane w nocie 16.

Element premii uznaniowej w postaci akcji fantomowych stanowi instrument finansowy pochodny w stosunku do akcji Spółki dominującej będący uprawnieniem członka Zarządu do otrzymania określonej kwoty pieniężnej uzależnionej od mediany kursu akcji Spółki dominującej notowanych na giełdzie za okres pierwszych trzech miesięcy w roku wypłaty.

Szacowana wartość godziwa akcji fantomowych oczekiwanych do przyznania z tytułu świadczonej przez członków Zarządu pracy powiększa koszty danego okresu odpowiednio w korespondencji z zobowiązaniami, równomiernie w roku premiowym. Od dnia przyznania do czasu, gdy zobowiązanie wynikające z transakcji opartych na akcjach fantomowych w środkach pieniężnych zostanie uregulowane, Spółki z Grupy na każdy dzień sprawozdawczy, a także na dzień rozliczenia, wyceniają zobowiązanie w wartości godziwej, a ewentualne zmiany tej wartości ujmują w zysku lub stracie okresu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.19. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

Rezerwy tworzone są, gdy na spółkach z Grupy ciąży obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne niż brak takiej konieczności oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności z następujących tytułów (jeżeli spełnione są wyżej wymienione warunki ujmowania rezerw):

- ◆ skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych,
- ◆ koszty restrukturyzacji.

Rezerwy tworzy się na podstawie najlepszych szacunków Zarządów spółek z Grupy w wysokości nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

2.20. Przychody

2.20.1. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży są rozpoznawane kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji, oraz że kwotę przychodu można określić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej otrzymanej lub należnej i reprezentującej należności za usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej. Przychody ze sprzedaży rozpoznawane są w momencie wykonania usług stanowiących podstawową działalność Grupy.

Przychody ze sprzedaży dzielą się na trzy główne kategorie:

- ◆ Przychody z rynku finansowego,
- ◆ Przychody z rynku towarowego,
- ◆ Pozostałe przychody (ze sprzedaży).

W ramach przychodów z **rynku finansowego** Grupa wyróżnia:

- ◆ Przychody z obsługi obrotu

Transakcje obejmują przychody od członków giełdy pobierane na podstawie Regulaminu Giełdy oraz Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu. Główną pozycją przychodów w tej grupie są opłaty transakcyjne. Opłaty te uzależnione są od wartości transakcji i liczby zrealizowanych zleceń oraz wolumenu obrotu, jak również od rodzaju instrumentu będącego przedmiotem tego obrotu. Oprócz prowizji od obrotu pobierane są opłaty ryczałtowe za dostęp i wykorzystanie systemu informatycznego Giełdy. W ramach przychodów z obsługi obrotu na rynku finansowym ujmowane są również przychody spółki BondSpot z obsługi obrotu na prowadzonych przez tę spółkę rynkach instrumentów dłużnych.

- ◆ Przychody od emitentów

Obsługa emitentów obejmuje przychody od emitentów pobierane na podstawie Regulaminu Giełdy oraz Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu. Główną pozycją przychodów w tej grupie są roczne opłaty za notowanie papierów wartościowych. Ponadto od emitentów pobierane są m.in. opłaty za dopuszczenie do obrotu oraz inne opłaty. W ramach przychodów Grupy z obsługi emitentów ujmowane są również przychody spółki BondSpot od emitentów instrumentów notowanych na prowadzonych przez tę spółkę rynkach instrumentów dłużnych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- ◆ Przychody ze sprzedaży informacji

Przychody ze sprzedaży informacji jednostki dominującej obejmują sprzedaż informacji giełdowych: danych giełdowych czasu rzeczywistego oraz danych statystyczno-historycznych w postaci codziennej prenumeraty za pośrednictwem poczty elektronicznej, wydawnictw w wersji elektronicznej, kalkulacji indeksów oraz pozostałych kalkulacji i licencji na indeksy giełdowe. Sprzedaż informacji odbywa się na podstawie odrębnych umów zawieranych z dystrybutorami serwisów giełdowych, z członkami giełdy oraz z innymi organizacjami, głównie instytucjami finansowymi. W ramach przychodów ze sprzedaży informacji Grupy ujmowane są również przychody ze sprzedaży serwisów informacyjnych BondSpot.

Przychody z **rynku towarowego** obejmują przede wszystkim opłaty pobierane przez TGE na podstawie Regulaminu obrotu Rynku Towarów Giełdowych Towarowej Giełdy Energii S.A., przez IRGiT na podstawie Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowej (głównie w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na TGE) oraz przez InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego i handlowo-technicznego.

W ramach przychodów z rynku towarowego Grupa wyróżnia:

- ◆ Przychody z obsługi obrotu

Przychody te obejmują opłaty stałe od członków TGE za uczestnictwo w poszczególnych rynkach oraz przychody z tytułu opłat transakcyjnych na rynkach prowadzonych przez TGE, tzn.: Rynku Dnia Następnego i Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Gazu, Rynku Praw Majątkowych, Rynku Towarowego Terminowego, Rynku Uprawnień do Emisji.

- ◆ Przychody z tytułu prowadzenia Rejestru Świadczeń Pochodzenia i Rejestru Gwarancji Pochodzenia

W ramach przychodów z prowadzenia Rejestrów, Grupa pobiera opłaty wynikające z czynności, jakie są świadczone na rzecz członków Rejestrów, tzn. m.in. za: wpis świadectwa, wystawienie praw, zwiększenie i zmniejszenie salda praw, umorzenie świadectw, wpis gwarancji, zgłoszenie przekazania gwarancji odbiorcy końcowemu, przyjęcie oferty sprzedaży, rozpatrzenie wniosku.

- ◆ Przychody z tytułu rozliczania transakcji

Przychody z tytułu rozliczania transakcji stanowią przychody spółki IRGiT, na które składają się:

- ✓ przychody z tytułu opłat stałych od członków Izby,
- ✓ przychody z tytułu rozliczenia i rozrachunku transakcji giełdowych na rynkach prowadzonych przez TGE S.A.

Pozostałe przychody (ze sprzedaży) obejmują wszelkie inne usługi świadczone przez Grupę takie, jak: usługi reklamowe (sponsoring), najem pomieszczeń biurowych oraz szkolenia z zakresu rynku giełdowego prowadzone w ramach pojawiających się potrzeb.

2.20.2. Pozostałe przychody

Pozostałe przychody obejmują: otrzymane odszkodowania i darowizny, zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, odwrócenie odpisów aktualizujących należności lub wartość inwestycji.

2.20.3. Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują: zyski na sprzedaży aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz utrzymywanych do terminu wymagalności, jak również przychody z tytułu dywidend.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej (IRR). Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.21. Koszty

Do kosztów (w ramach podstawowej działalności operacyjnej) zalicza się koszty, które dotyczą działalności zasadniczej w poszczególnych spółkach, tj. działalności, do prowadzenia której spółki zostały powołane, które są powtarzalne i nie mają charakteru incydentalnego. W szczególności są to koszty osobowe oraz koszty utrzymania infrastruktury informatycznej systemów transakcyjnych przeznaczonych: na rynku finansowym - do obsługi obrotu instrumentami finansowymi oraz działalności związanej z tym obrotem, na rynku towarowym - do obsługi obrotu energią elektryczną, gazu i praw majątkowych, a także koszty w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego.

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofania środków przez udziałowców lub właścicieli.

Grupa prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym.

2.22. Koszty finansowe z tytułu emisji obligacji

GPW jako emitent obligacji ponosi koszty związane z obsługą tego zadłużenia. Okresy odsetkowe dla obligacji serii A i B, a także serii C są półroczne. Odsetki od obligacji serii A i B są naliczane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej w taki sposób, iż na każdy moment zmiany oprocentowania Spółka na nowo ustala efektywną stopę procentową i od dnia zmiany oprocentowania nalicza odsetki nową efektywną stopą procentową. Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19 procent w skali roku.

2.23. Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

2.23.1. Grupa jako leasingobiorca – leasing operacyjny

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy, stanowi leasing operacyjny. Leasing gruntu, jeżeli nie przewiduje się przeniesienia tytułu prawnego na leasingobiorcę przed końcem okresu leasingu, klasyfikowany jest, jako leasing operacyjny. W szczególności, do umów leasingu operacyjnego klasyfikuje się prawo wieczystego użytkowania gruntów Skarbu Państwa.

Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego, pomniejszone o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy, rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

2.23.2. Grupa jako leasingobiorca – leasing finansowy

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach trwałych od dnia rozpoczęcia leasingu, według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu oraz wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Każdą opłatę leasingową dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymać stałą stopę w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Opłaty czynszowe, pomniejszone o koszty finansowe, ujmuje się w pozycji zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. Element odsetkowy kosztów finansowych rozlicza się w kosztach w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres leasingu w taki sposób, aby uzyskać za każdy okres stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Rzeczowe aktywa trwałe nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów lub okres leasingu – w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

2.24. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzone jest metodą pośrednią.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1. Czynniki ryzyka finansowego

Działalność Grupy wiąże się z określonymi ryzykami finansowymi. Grupa narażona jest na następujące rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych, ryzyko walutowe oraz ryzyko cenowe), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Program Grupy zarządzania ryzykiem skupia się na nieprzewidywalności rynków finansowych oraz stara się minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy na wyniki finansowe Grupy. Organem odpowiedzialnym za zarządzanie ryzykiem jest Zarząd GPW. W Grupie funkcjonują komórki odpowiedzialne za zapewnienie płynności finansowej, także w zakresie walut obcych, windykacji należności oraz terminowego regulowania zobowiązań, szczególnie podatkowych.

3.2. Ryzyko rynkowe

3.2.1. Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych

Grupa narażona jest na ryzyko stopy procentowej w stopniu umiarkowanym. Grupa posiada aktywa, dla których warunki oprocentowania oraz rentowność zostały ustalone w chwili zawarcia kontraktu.

W przypadku aktywów o zmiennym oprocentowaniu, w sytuacji wzrostu stóp procentowych, Grupa uzyskuje wzrost przepływów pieniężnych w postaci wyższych odsetek. W przypadku aktywów o stałym oprocentowaniu, w sytuacji wzrostu stóp procentowych, Grupa uzyskuje obniżenie wyceny wartości godziwej obligacji, a przepływy pieniężne pozostają bez zmian. W związku z wahaniami stóp procentowych rentowność i wycena wartości godziwej podlegają zmniejszającym się wahaniom wraz ze skracającym się terminem do wykupu.

Jednostka dominująca minimalizuje ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez utrzymywanie niskiego średniego okresu do wykupu (duration) dla całości posiadanego portfela obligacji Skarbu Państwa. W sytuacji wzrostu stóp procentowych Giełda uzyskuje oprocentowanie wyższe od lokat bankowych i wzrost przepływów pieniężnych, a jednocześnie obniżenie wyceny wartości godziwej obligacji.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wrażliwości zmiany poziomu rynkowych stóp procentowych, wzrost/(spadek) stóp o 0,50 punktu procentowego (przy założeniu braku zmian pozostałych czynników) skutkowałby w 2015 r. wzrostem/(spadkiem) wyniku finansowego netto i przepływów pieniężnych o 1 096,9 tys. zł. W 2015 r. Spółka sprzedała obligacje Skarbu Państwa, których wycena wpływała na kapitał z aktualizacji wyceny.

Odpowiednio oczekiwany w 2014 r. spadek/wzrost stóp procentowych o 0,50 punktu procentowego (przy założeniu braku zmian pozostałych czynników) skutkowałby:

- ♦ wzrostem/(spadkiem) wyniku finansowego netto i przepływów pieniężnych o 988,2 tys. zł oraz
- ♦ wzrostem/(spadkiem) kapitału z aktualizacji wyceny o 41,8 tys. zł.

Jednostka dominująca jest również emitentem obligacji o zmiennym oprocentowaniu. W sytuacji wzrostu stóp procentowych, GPW będzie zobowiązana wypłacić obligatariuszom kupony odsetkowe o wyższej wartości, a w przypadku spadku stóp procentowych, wartość kuponów odsetkowych do wypłaty przez GPW będzie niższa.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wrażliwości zmiany poziomu rynkowych stóp procentowych WIBOR 6M, wzrost/(spadek) stóp o 0,50 punktu procentowego (przy założeniu braku zmian pozostałych czynników) skutkowałby w 2015 r. spadkiem/(wzrostem) wyniku finansowego netto i przepływów pieniężnych o 1 076,0 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Odpowiednio oczekiwany w 2014 r. spadek/(wzrost) stóp procentowych o 0,50 punktu procentowego (przy założeniu braku zmian pozostałych czynników) skutkowałby wzrostem/(spadkiem) wyniku finansowego netto i przepływów pieniężnych o 1 225,0 tys. zł.

Pozostałe pozycje aktywów finansowych niezaprezentowane w tabelach poniżej, podobnie jak pozycje zobowiązań finansowych (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu leasingu finansowego i emisji obligacji), nie są oprocentowane.

Tabela 2 Analiza aktywów i zobowiązań finansowych w oparciu o datę zapadalności lub datę zmiany oprocentowania tych aktywów i zobowiązań, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza

	Stan na 31 grudnia 2015 r.							
	Data zapadalności/Data zmiany oprocentowania							
	Razem	do 1 roku			1-2 lata	3-5 lat	> 5 lat	
	Razem	< 1 m-ca	1-3 m-ce	> 3 m-ce				
Lokaty bankowe i rachunki bieżące	360 389	360 389	167 433	39 567	153 389	-	-	-
Razem aktywa finansowe	360 389	360 389	167 433	39 567	153 389	-	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - długoterminowe	243 800	-	-	-	-	123 543	-	120 257
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - krótkoterminowe	682	682	-	-	682	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe	244 482	682	-	-	682	123 543	-	120 257

Tabela 3 Analiza aktywów i zobowiązań finansowych w oparciu o datę zapadalności lub datę zmiany oprocentowania tych aktywów i zobowiązań, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza

	Stan na 31 grudnia 2014 r.							
	Data zapadalności/Data zmiany oprocentowania							
	Razem	do 1 roku			1-2 lata	3-5 lat	> 5 lat	
	Razem	< 1 m-ca	1-3 m-ce	> 3 m-ce				
Obligacje krótkoterminowe (o stałym oprocentowaniu, dostępne do sprzedaży)	10 503	10 503	-	-	10 503	-	-	-
Lokaty bankowe i rachunki bieżące	389 026	389 026	328 394	44 423	16 209	-	-	-
Razem aktywa finansowe	399 529	399 529	328 394	44 423	26 712	-	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - długoterminowe	244 078	244 078	-	-	244 078	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe	244 078	244 078	-	-	244 078	-	-	-

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

3.2.2. Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa jest narażona na umiarkowane ryzyko zmiany kursów walut. W celu minimalizacji ryzyka walutowego, bieżące koszty nominowane w euro Grupa pokrywa środkami pieniężnymi zdeponowanymi na rachunku walutowym, pozyskanymi od odbiorców regulujących swoje należności w euro.

Jednakże, ze względu na zakup nowego systemu transakcyjnego (UTP) Zarząd GPW podjął decyzję o zabezpieczeniu przepływów pieniężnych wynikających z umowy na dostawę ww. systemu. Szczegóły w tym zakresie zostały przedstawione w nocie 3.6.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wrażliwości na dzień 31 grudnia 2015 r. zmiana średniego kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników, spowodowałaby następujące zmiany zysku netto za 2015 r.:

- ◆ EUR (spadek/wzrost kursu o 0,4262 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego o 1 582 tys. zł
- ◆ GBP (spadek/wzrost kursu o 0,5786 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego o 7 tys. zł.

oraz zmiany kapitału z aktualizacji inwestycji finansowych w zakresie rachunkowości zabezpieczeń za 2015 r.:

- ◆ EUR (spadek/wzrost kursu o 0,4262 zł) – spadek/wzrost kapitału z aktualizacji inwestycji finansowych o 448 tys. zł

Analiza przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2014 r. zmiana średniego kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników, następujące zmiany zysku netto dochodów za 2014 r.:

- ◆ EUR (spadek/wzrost kursu o 0,4262 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego o 1 750 tys. zł
- ◆ GBP (spadek/wzrost kursu o 0,5465 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego o 10 tys. zł,
- ◆ USD (spadek/wzrost kursu o 0,3507 zł) – spadek/wzrost wyniku finansowego o 34 tys. zł.

oraz zmiany kapitału z aktualizacji inwestycji finansowych w zakresie rachunkowości zabezpieczeń za 2014 r.:

- ◆ EUR (spadek/wzrost kursu o 0,4262 zł) – spadek/wzrost kapitału z aktualizacji inwestycji finansowych o 725 tys. zł

Tabela 4 Pozycja walutowa Grupy

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.				Łączna wartość bilansowa w PLN
	PLN	EUR*	USD*	GBP*	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	348 700	11 691	-	2	360 393
Należności handlowe (netto)	29 765	7 683	-	-	37 448
Aktywa finansowe razem	378 465	19 374	-	2	397 842
Zobowiązania handlowe	4 971	3 555	-	71	8 597
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	244 482	-	-	-	244 482
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	139	-	-	-	139
Zobowiązania z tytułu wypłaty dywidendy	192	-	-	-	192
Zobowiązania finansowe razem	249 784	3 555	-	71	253 410
Bilansowa pozycja netto	128 682	15 819	-	(69)	144 432

* Kwoty zostały przeliczone na PLN po kursie z dnia bilansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 5 Pozycja walutowa Grupy

	Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.				Łączna wartość bilansowa w PLN
	PLN	EUR*	USD*	GBP*	
Obligacje skarbowe dostępne do sprzedaży**	10 503	-	-	-	10 503
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	374 585	14 455	-	2	389 042
Należności handlowe (netto)	31 586	4 815	6	-	36 407
Aktywa finansowe razem	416 674	19 270	6	2	435 952
Zobowiązania handlowe	7 798	1 766	351	102	10 017
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	244 078	-	-	-	244 078
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	359	-	-	-	359
Zobowiązania z tytułu wypłaty dywidendy	175	-	-	-	175
Zobowiązania finansowe razem	252 410	1 766	351	102	254 629
Bilansowa pozycja netto	164 264	17 504	(345)	(100)	181 323

* Kwoty zostały przeliczone na PLN po kursie z dnia bilansowego.

** Uwzględniono naliczone odsetki

3.2.3. Ryzyko cenowe

Grupa narażona jest na ryzyko cenowe dotyczące dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych z tytułu inwestycji posiadanych przez Grupę i sklasyfikowanych w sprawozdaniach z sytuacji finansowej, jako dostępne do sprzedaży. Grupa Kapitałowa nie jest narażona na ryzyko cenowe dotyczące fluktuacji cen towarów masowych.

Nabywane przez Grupę dłużne papiery wartościowe mają ustaloną cenę wykupu i cechują się niskim ryzykiem. Potencjalne zmiany ich cen rynkowych uzależnione są od poziomu stóp procentowych, których wpływ przedstawiono w nocie 3.2.1. powyżej.

3.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia strat w wyniku niewywiązania się kontrahenta z zobowiązań wobec Grupy lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzycelności w wyniku pogorszenia się zdolności kontrahenta do obsługi zobowiązań.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu świadczonych usług jest ograniczane przez Zarząd jednostki dominującej poprzez ocenę bieżącej wiarygodności kontrahentów. W ocenie Zarządu spółki dominującej w Grupie nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego związanego z należnościami z tytułu świadczonych usług. W Grupie obowiązują uchwały Zarządu jednostki dominującej, które ustalają odroczone terminy płatności zróżnicowane w zależności od grup kontrahentów. Terminy płatności wynoszą dla większości kontrahentów 21 dni, natomiast dla odbiorców serwisów giełdowych wynoszą najczęściej 60 dni.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Wiarygodność kontrahentów weryfikowana jest zgodnie z regulaminem obowiązującym w GPW oraz zgodnie z ogólnymi przepisami prawa w zakresie rynku kapitałowego, dotyczącymi emitentów papierów wartościowych i Członków Giełdy.

Decyzją Zarządu jednostki dominującej, w skład portfela dłużnych papierów wartościowych wchodzi jedynie papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa (rating A2 wg Moody's). Dzięki temu ekspozycja na ryzyko z tytułu utraty korzyści lub ewentualnych strat z tego powodu jest minimalizowana.

W przypadku banków i instytucji finansowych (w szczególności lokat i rachunków bankowych) akceptuje się jedynie podmioty posiadające rating na wysokim poziomie i stabilną sytuację rynkową, tj. o ratingu wg Moody's powyżej Baa2. Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym z posiadanymi środkami pieniężnymi jest realizowane przez Grupę poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych.

Odzwierciedleniem maksymalnego obciążenia Grupy ryzykiem kredytowym jest wartość bilansowa należności handlowych, posiadanych lokat bankowych oraz wartość portfela zakupionych dłużnych papierów wartościowych.

Tabela 6 Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe

	Stan na	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Należności handlowe (netto)	37 448	36 407
Dłużne papiery wartościowe (obligacje i bony skarbowe emitowane przez Skarb Państwa; dostępne do sprzedaży)	-	10 503
Lokaty bankowe i rachunki bieżące (zaliczane do środków pieniężnych i ekwiwalentów)	360 389	389 026
Razem	397 837	435 936

3.4. Ryzyko utraty płynności

Z analizy sytuacji finansowej i majątkowej Grupy wynika, że Grupa nie jest istotnie narażona na ryzyko utraty płynności.

Analiza struktury aktywów Grupy wskazuje na znaczny udział środków płynnych, a więc bardzo dobrą sytuację Grupy w zakresie płynności. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz dłużne papiery wartościowe posiadane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 360 393 tys. zł (31 grudnia 2014 r.: 399 545 tys. zł) co stanowiło na 31 grudnia 2015 r. 35,18% aktywów ogółem (31 grudnia 2014 r.: 39,01%). Z analizy struktury pasywów wynika następujące zaangażowanie kapitałów własnych w finansowanie działalności Grupy: na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitały własne stanowiły 70,53% sumy kapitału własnego i zobowiązań (31 grudnia 2014 r.: 68,39%).

Zarząd jednostki dominującej na bieżąco monitoruje prognozowany poziom środków płynnych Grupy na podstawie kontraktowych przepływów pieniężnych, ustalonych w oparciu o bieżące stopy procentowe.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 7 Analiza płynności

	Stan na 31 grudnia 2015 r.						Razem
	do 1 m-ca	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-5 lat	> 5 lat	
Lokaty bankowe, rachunki bieżące oraz gotówka w kasie	167 437	39 567	153 389	-	-	-	360 393
Należności handlowe (netto)	33 958	3 491	-	-	-	-	37 448
Aktywa razem	201 394	43 058	153 389	-	-	-	397 841
Zobowiązania handlowe	8 574	22	-	-	-	-	8 597
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	-	-	682	-	120 257	123 543	244 482
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5	13	12	25	85	-	139
Zobowiązania z tytułu wypłaty dywidendy	192	-	-	-	-	-	192
Zobowiązania razem	8 771	35	694	25	120 342	123 543	253 410
Nadwyżka/Luka płynności	192 624	43 023	152 695	(25)	(120 342)	(123 543)	144 431

Tabela 8 Analiza płynności

	Stan na 31 grudnia 2014 r.						Razem
	do 1 m-ca	1-3 m-ce	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-5 lat	> 5 lat	
Obligacje skarbowe i bony skarbowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	10 625	-	-	10 625
Lokaty bankowe, rachunki bieżące oraz gotówka w kasie	328 420	52 374	8 248	-	-	-	389 042
Należności handlowe (netto)	33 114	3 293	-	-	-	-	36 407
Aktywa razem	361 534	55 667	8 248	10 625	-	-	436 074
Zobowiązania handlowe	9 983	98	-	-	-	-	10 081
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	-	-	-	-	244 078	-	244 078
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	16	34	41	63	205	-	359
Zobowiązania z tytułu wypłaty dywidendy	175	-	-	-	-	-	175
Zobowiązania razem	10 174	132	41	63	244 283	-	254 693
Nadwyżka/Luka płynności	351 360	55 535	8 207	10 562	(244 283)	-	181 381

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

3.5. Zarządzanie kapitałem

Celem Grupy w efektywnym zarządzaniu zasobami finansowymi jest zapewnienie zdolności Grupy do kontynuowania działalności tak, aby możliwe było realizowanie optymalnego zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy.

Grupa definiuje kapitał jako wartość bilansową kapitałów własnych łącznie z udziałami niekontrolującymi. Grupa korzysta także z kapitałów obcych (zobowiązań oprocentowanych) w celu optymalizacji struktury i kosztu pozyskiwania kapitału.

Kapitał własny Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz 31 grudnia 2014 r. wyniósł odpowiednio 721 364 tys. zł oraz 700 466 tys. zł i stanowił 70,53% oraz 68,39% pasywów Grupy ogółem. Podmiot dominujący Grupy wypłacił dywidendę w wysokości 100 733 tys. zł w 2015 r. oraz 50 366 tys. zł w 2014 r. (patrz: Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym).

Kapitał obcy Grupy to przede wszystkim zobowiązania z tytułu emisji obligacji korporacyjnych GPW S.A. serii A, B oraz C (patrz: nota 14).

Wskaźniki stosowane przez Spółkę do zarządzania kapitałem to: dług netto/ EBITDA, wskaźnik zadłużenia kapitału własnego, wskaźnik bieżącej płynności finansowej, wskaźnik pokrycia odsetek z tytułu emisji obligacji.

Tabela 9 Wskaźniki do zarządzania kapitałem Grupy

	Stan na dzień/ za rok zakończony		Poziom optymalny
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.	
Wskaźniki zadłużenia i finansowania:			
Dług netto/ EBITDA*	(0,6)	(0,9)	poniżej 3 nie więcej niż 50-100%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego**	33,9%	34,9%	
Wskaźniki płynności:			
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej***	10,3	7,0	powyżej 1,5
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tytułu emisji obligacji****	23,5	17,3	powyżej 1,5

* Dług netto = zobowiązania oprocentowane - środki płynne (na dzień bilansowy)

EBITDA = zysk operacyjny + amortyzacja (za okres ostatnich 12 miesięcy), bez uwzględnienia udziałów w zyskach jednostek stowarzyszonych

** Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego = Zobowiązania oprocentowane / kapitał własny (na dzień bilansowy)

*** Wskaźnik bieżącej płynności finansowej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe (na dzień bilansowy)

**** Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tytułu emisji obligacji = EBITDA/ Koszty odsetek z tytułu emisji obligacji

3.6. Rachunkowość zabezpieczeń

Zarząd Giełdy podjął decyzję o zabezpieczeniu przepływów pieniężnych wynikających z umowy na dostawę nowego systemu transakcyjnego dla GPW. Na dzień 1 stycznia 2012 r. Spółka dysponowała pełną kwotą EUR potrzebną do uregulowania przyszłego zobowiązania z tytułu nabycia nowego systemu transakcyjnego. Z uwagi na fakt, iż powyższe środki w EUR utrzymywane są w celu uregulowania przyszłej płatności, Spółka zdecydowała się zaklasyfikować utrzymywane w walucie środki, jako instrument zabezpieczający, który zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych przyszłego zobowiązania wynikające z występowania różnic kursowych. Po dokonaniu w 2013 roku płatności dotyczących systemu UTP oraz otrzymanej faktury w 2015 roku, rachunkowość zabezpieczeń obejmuje środki na planowany zakup modułu UTP-Derywaty posiadający rozszerzone funkcjonalności w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi w wartości instrumentu zabezpieczającego w kwocie 5 536 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

4. Rzeczowe aktywa trwałe

Tabela 10 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 r.				
	Grunty i budynki	Środki transportu i maszyny	Meble, wyposażenie i urządzenia	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu	84 671	16 793	4 447	13 852	119 762
Zwiększenia	-	1 508	261	22 044	23 813
Reklasyfikacja	223	2 761	9 785	(15 424)	(2 655)
Inne korekty	-	-	78	-	78
Zmniejszenia	(353)	(31)	(86)	(302)	(773)
Amortyzacja	(3 082)	(8 213)	(3 702)	-	(14 996)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	81 459	12 818	10 783	20 170	125 229
Stan na 31 grudnia 2015 r.:					
Wartość początkowa	121 073	74 745	21 549	20 170	237 537
Umorzenie	(39 614)	(61 927)	(10 766)	-	(112 307)
Wartość księgowa netto	81 459	12 818	10 783	20 170	125 229

Tabela 11 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

	Rok zakończony 31 grudnia 2014 r.				
	Grunty i budynki	Środki transportu i maszyny	Meble, wyposażenie i urządzenia	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu	87 248	25 574	5 675	5 546	124 042
Zwiększenia	282	619	1 238	9 874	12 013
Reklasyfikacja	340	1 244	(145)	(1 568)	(129)
Zmniejszenia	-	(104)	(74)	-	(178)
Przeniesienie do pozycji aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	(95)	(194)	-	(289)
Amortyzacja	(3 199)	(10 445)	(2 053)	-	(15 697)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	84 671	16 793	4 447	13 852	119 762
Stan na 31 grudnia 2014 r.:					
Wartość początkowa	121 774	76 641	14 281	13 852	226 547
Umorzenie	(37 103)	(59 848)	(9 834)	-	(106 785)
Wartość księgowa netto	84 671	16 793	4 447	13 852	119 762

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

5. Wartości niematerialne

Tabela 12 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 r.			
	Licencje	Prawa autorskie	Wartość firmy	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu	89 357	599	171 063	261 019
Zwiększenia	10 286	28	-	10 315
Reklasyfikacja	2 655	-	-	2 655
Zmniejszenia	(327)	-	-	(327)
Utrata wartości	-	-	(93)	(93)
Amortyzacja	(11 442)	(399)	-	(11 841)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	90 529	229	170 970	261 728
Stan na 31 grudnia 2015 r.:				
Wartość początkowa	204 566	3 622	172 374	380 562
Utrata wartości	-	-	(1 404)	(1 404)
Umorzenie	(114 037)	(3 394)	-	(117 431)
Wartość księgowa netto	90 529	229	170 970	261 728

Tabela 13 Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2014 r.			
	Licencje	Prawa autorskie	Wartość firmy	Razem
Wartość księgowa netto na początek okresu	95 818	963	172 374	269 155
Zwiększenia	6 203	198	-	6 401
Utrata wartości	-	-	(1 311)	(1 311)
Przeniesienie do pozycji aktywa przeznaczone do sprzedaży	(153)	-	-	(153)
Amortyzacja	(12 510)	(562)	-	(13 072)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	89 357	599	171 063	261 019
Stan na 31 grudnia 2014 r.:				
Wartość początkowa	191 835	3 596	172 374	367 805
Utrata wartości	-	-	(1 311)	(1 311)
Umorzenie	(102 478)	(2 997)	-	(105 475)
Wartość księgowa netto	89 357	599	171 063	261 019

Licencja systemu transakcyjnego UTP wykazana w kategorii licencje została przyjęta do użytkowania w dniu 15 kwietnia 2013 r. Okres użyteczności ekonomicznej dla systemu transakcyjnego UTP został ustalony na 12 lat (do 31 marca 2025 r.). Wartość netto systemu transakcyjnego UTP na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 71 771 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Na wartość firmy na dzień 31 grudnia 2015 r. w kwocie 170 970 tys. zł składają się następujące pozycje:

- ♦ wartość firmy powstała w wyniku objęcia przez GPW kontroli nad Towarową Giełdą Energii S.A. w kwocie 147 792 tys. zł.
- ♦ wartość firmy powstała w wyniku objęcia przez GPW kontroli nad BondSpot S.A. w kwocie 22 986 tys. zł,
- ♦ wartość firmy powstała w wyniku nabycia przez InfoEngine Platformy Obrotu Energią Elektryczną (poee) w kwocie 1 589 tys. zł pomniejszona o odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 1 404 tys. zł,
- ♦ wartość firmy powstała w wyniku objęcia przez GPW kontroli nad GPW Centrum Usług w kwocie 8 tys. zł.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku przejęcia kontroli nad **Grupą Kapitałową TGE** na dzień 31 grudnia 2015 r. przeprowadzono szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie określonych założeń finansowych na lata 2016 – 2020, przyjętych na potrzeby ww. testu.

Wyliczeń dokonano przyjmując następujące założenia:

- ♦ średni ważony koszt kapitału (WACC): 8% (oparty na: danych rynkowych dotyczących rentowności obligacji 10-letnich; beta w spółkach porównywalnych; premii za ryzyko: 7%),
- ♦ stopa wzrostu przepływów po okresie prognozy: 2% (oparta na szacunku długookresowej stopy wzrostu PKB Polski).

Ponadto przyjęto następujące pozostałe założenia:

- ♦ średnioroczna zmiana przychodów ze sprzedaży w analizowanym okresie: 0%,
- ♦ średnioroczny wzrost kosztów działalności operacyjnej w analizowanym okresie: 3%.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Zarząd GPW nie stwierdził okoliczności wskazujących na utratę wartości firmy Grupy Kapitałowej TGE na dzień 31 grudnia 2015 r.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku nabycia kontrolnego pakietu akcji **BondSpot S.A.** na dzień 31 grudnia 2015 r. przeprowadzono szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie określonych założeń finansowych na lata 2016 – 2020, przyjętych na potrzeby ww. testu.

Wyliczeń dokonano przyjmując następujące założenia:

- ♦ średni ważony koszt kapitału (WACC): 8% (oparty na: danych rynkowych dotyczących rentowności obligacji 10-letnich; beta w spółkach porównywalnych; premii za ryzyko: 7%),
- ♦ stopa wzrostu przepływów po okresie prognozy: 2% (oparta na szacunku długookresowej stopy wzrostu PKB Polski).

Ponadto przyjęto następujące pozostałe założenia:

- ♦ średnioroczny wzrost przychodów ze sprzedaży w analizowanym okresie: 5%
- ♦ średnioroczna zmiana kosztów działalności operacyjnej w analizowanym okresie: 0%.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Zarząd GPW nie stwierdził okoliczności wskazujących na utratę wartości firmy BondSpot S.A. na dzień 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Testu na utratę wartości firmy powstałej w wyniku nabycia **zorganizowanej części przedsiębiorstwa ELBIS Sp. z o.o.** przez InfoEngine S.A. (tzw. Platformy Obrotu Energią Elektryczną („poee”)) na dzień 31 grudnia 2015 r. dokonano porównując wartość bilansową ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została zaalokowana wartość firmy, do wartości godziwej. W ocenie Zarządu GPW wartość godziwą akcji IE stanowi cena sprzedaży akcji IE przez GPW do TGE, która miała miejsce w II połowie 2015 r. Na podstawie przeprowadzonej analizy na dzień 31 grudnia 2015 r. Zarząd GPW stwierdził łączną utratę wartości firmy powstałej w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa ELBIS w kwocie 1 404 tys. zł. Z tego tytułu inne koszty operacyjne 2015 r. (nota 23.3) zostały obciążone kwotą 93 tys. zł, a koszty 2014 r. kwotą 1 311 tys. zł.

6. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Na dzień 31 grudnia 2015 r., podobnie jak na dzień 31 grudnia 2014 r., jednostka dominująca posiadała udziały w następujących spółkach stowarzyszonych:

- ◆ Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (podmiot dominujący Grupy KDPW),
- ◆ Centrum Giełdowe S.A.,
- ◆ Aquis Exchange Limited.

Siedziby spółek KDPW S.A. oraz Centrum Giełdowe S.A. znajdują się w Polsce, siedziba Aquis Exchange Limited znajduje się w Wielkiej Brytanii.

Udziały w Aquis Exchange Limited

W dniu 19 sierpnia 2013 r. Zarząd GPW zawarł z Aquis Exchange Limited umowę objęcia akcji nowej emisji Aquis Exchange Limited. Aquis Exchange jest spółką z siedzibą w Wielkiej Brytanii, powołaną w 2012 r. i oferującą pan-europejski rynek obrotu akcjami w formie wielostronnej platformy obrotu. Objęcie akcji przez GPW odbyło się w dwóch etapach zakończonych w dniu 18 lutego 2014 r. łączna cena nabycia wynosiła 25 307 tys. zł (5 mln GBP).

W wyniku objęcia ww. transzy udziałów w Aquis Exchange Limited, na dzień 31 grudnia 2014 r. GPW posiadała łącznie 384 025 akcji zwykłych stanowiących 36,23% ogólnej liczby akcji oraz dających uprawnienia do wykonywania 30,00% praw majątkowych i praw głosu w Aquis Exchange Limited, jako spółce stowarzyszonej Grupy Kapitałowej GPW.

Ze względu na emisję nowej transzy akcji w trzecim kwartale 2015 r., w której GPW nie brała udziału, udział GPW w liczbie akcji spółki Aquis spadł z poziomu 36,23% na dzień 31 grudnia 2014 r. do poziomu 31,01% na dzień 31 grudnia 2015 r. Jednocześnie udział GPW w prawach majątkowych i prawach głosu spadł z poziomu 30,00% do poziomu 26,33%.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 14 Zmiana stanu inwestycji w jednostki stowarzyszone

	Stan na dzień/Dane za okres	
	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 r.	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 r.
Stan na początek okresu	188 104	158 540
Zwiększenia/(zmniejszenia) wartości udziałów w okresie	-	25 307
Zysk z tytułu rozwodnienia udziałów w Aquis Exchange Limited	2 754	-
Dywidenda	(352)	(431)
Udział w zyskach/(stratach) po opodatkowaniu	(1 530)	3 745
Udział w pozostałych całkowitych dochodach	(405)	943
Stan na koniec okresu	188 570	188 104

Tabela 15 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Grupa Kapitałowa KDPW S.A.	157 365	153 187
Centrum Giełdowe S.A.	16 261	16 260
Aquis Exchange Limited	14 944	18 657
Razem	188 570	188 104

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 16 Informacje na temat podmiotów stowarzyszonych w 2015 r.

	Stan na /Dane za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.			
	Grupa KDPW*	Centrum Giełdowe S.A.	Aquis Exchange Limited	Razem
Aktywa obrotowe:	1 713 813	4 845	19 089	n/d
<i>w tym środki pieniężne i ekwiwalenty</i>	214 309	4 098	17 116	n/d
Aktywa trwałe	197 694	71 565	1 331	n/d
Zobowiązania krótkoterminowe	1 424 919	5 966	752	n/d
Zobowiązania długoterminowe	15 282	4 849	-	n/d
Przychody ze sprzedaży	125 503	14 948	3 051	n/d
Amortyzacja	16 964	2 896	2 220	n/d
Podatek dochodowy	4 046	348	-	n/d
Dywidenda należna GPW S.A. w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 r.	-	352	-	n/d
Zysk/(Strata) netto za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	13 752	1 422	(23 093)	n/d
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki**	33,33%	24,79%	26,33%	n/d
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	4 584	353	(6 467)	(1 530)

* Grupa KDPW sporządza sprawozdanie zgodnie z Ustawą o Rachunkowości. Zaprezentowany w powyższej tabeli wynik netto Grupy KDPW został dostosowany do zasad rachunkowości stosowanych w Grupie GPW.

** W 2015 r. nastąpiło kilkukrotne podniesienie kapitału Aquis, w którym GPW nie brała udziału. W związku z powyższym udział GPW w Aquis zmienił się w trakcie 2015 r. Na dzień 31 grudnia 2015 r. udział GPW w prawach majątkowych i prawach głowi wyniósł 26,33%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 17 Informacje na temat podmiotów stowarzyszonych w 2014 r.

	Stan na / Dane za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.			
	Grupa KDPW*	Centrum Giełdowe S.A.	Aquis Exchange Limited**	Razem
Aktywa obrotowe:	2 583 021	5 065	21 477	n/d
<i>w tym środki pieniężne i ekwiwalenty</i>	137 473	4 072	20 072	n/d
Aktywa trwałe	189 219	73 669	2 978	n/d
Zobowiązania krótkoterminowe	2 297 902	4 517	486	n/d
Zobowiązania długoterminowe	15 059	8 625	-	n/d
Przychody ze sprzedaży	139 881	16 145	787	n/d
Amortyzacja	16 762	2 916	1 564	n/d
Podatek dochodowy	9 043	367	-	n/d
Dywidenda należna GPW S.A. w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 r.	-	431	-	n/d
Zysk/(Strata) netto za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.	30 035	1 545	(22 165)	<i>n/d</i>
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki	33,33%	24,79%	30,00%	<i>n/d</i>
Udział Grupy w zyskach/(stratach) jednostki za rok zakończony 31 grudnia 2014 r.	10 012	383	(6 650)	3 745

* Grupa KDPW sporządza sprawozdanie zgodnie z Ustawą o Rachunkowości. Zaprezentowany w powyższej tabeli wynik netto Grupy KDPW został dostosowany do zasad rachunkowości stosowanych w Grupie GPW.

** Zaprezentowane dane Aquis dotyczą okresu od uzyskania znaczącego wpływu GPW na Aquis, tzn. od 18 lutego 2014 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Test na utratę wartości Aquis Exchange Limited

Spółka Aquis rozpoczęła działalność operacyjną w dniu 26 listopada 2013 r. Obecnie ponosi straty. Model biznesowy Aquis opiera się na pobieraniu opłat abonamentowych za generowany obrót a nie opłat od wartości transakcji tak jak na innych platformach obrotu. Do sukcesu spółki i jej kierownictwa należy zaliczyć rozpoczęcie działalności operacyjnej, pozyskanie pierwszych członków, odnotowywanie szybkiego wzrostu obrotów, pozyskanie dodatkowego finansowania w 2015 r. w wysokości 3 mln GBP. Emisja akcji Aquis w III kwartale 2015 r. odbyła się po cenie 16,93 GBP za jedną akcję, a więc wyższej niż cena zapłacona przez GPW (13,02 GBP). Jednak funkcjonowanie Aquis i powodzenie jej modelu biznesowego jest uwarunkowane przede wszystkim od:

- ◆ pozyskania, wg planów do połowy 2016 roku, dodatkowego finansowania, poprzez wprowadzenie inwestora branżowego pomagającego w promocji Aquis (Aquis prowadzi rozmowy z potencjalnymi inwestorami) oraz
- ◆ pozyskania odpowiedniej liczby członków i opłat abonamentowych oraz sprzedaży oprogramowania związanego z platformami transakcyjnymi pozwalających spółce na uzyskanie dodatniego wyniku na działalności (break-even) (Aquis wprowadził od listopada 2015 r. nową taryfę, która wg zamierzeń spółki ma pomóc w zwiększeniu przychodów).

Test na utratę wartości inwestycji w Aquis przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2015 r. szacując wartość użytkową przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) na podstawie określonych założeń finansowych na lata 2016 – 2020, przyjętych na potrzeby ww. testu.

Wyliczeń dokonano przyjmując następujące założenia:

- ◆ średni ważony koszt kapitału (WACC): 9% (oparty na: danych rynkowych dotyczących rentowności brytyjskich obligacji 10-letnich; beta w spółkach porównywalnych; premii za ryzyko: 10,0%),
- ◆ stopa wzrostu przepływów po okresie prognozy: 2% (oparta na szacunku długookresowej stopy wzrostu PKB).

Ponadto przyjęto następujące pozostałe założenia:

- ◆ średnioroczny wzrost przychodów ze sprzedaży w analizowanym okresie: 40%,
- ◆ średnioroczny wzrost kosztów działalności operacyjnej w analizowanym okresie: 15%.

Na podstawie przeprowadzonej analizy i uwzględniając wycenę akcji w ostatnim podniesieniu kapitału Aquis w III kwartale 2015, Zarząd GPW nie stwierdził utraty wartości inwestycji w Aquis na dzień 31 grudnia 2015 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

7. Odroczonego podatek dochodowy

Tabela 18 Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego					
	Stan na dzień 1 stycznia 2015 r.	(Uznanie)/obciążenie wyniku finansowego	(Uznanie)/obciążenie pozostałych całkowitych dochodów	Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.		
				(Aktywa)/Rezerwy (po kompensacie)	w tym: aktywa z tyt. odroczonego pod. doch.	w tym: rezerwy z tyt. odroczonego pod. doch.
Niewykorzystane urlopy	(441)	(38)	-	(479)	(479)	-
Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalno-rentowe	(991)	984	-	(7)	(7)	-
Nagrody roczne i uznaniowe	(1 317)	(605)	-	(1 921)	(1 921)	-
Odpis na utratę wartości udziałów	(1 452)	163	-	(1 289)	(1 289)	-
Odstęki w cenie zakupu obligacji	(27)	27	-	-	-	-
Różnica między wartością bilansową a podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	13 919	639	-	14 558	-	14 558
Odpis aktualizujący na należności od dłużników	(97)	(11)	-	(108)	(108)	-
Usługi doradcze	(44)	36	-	(8)	(8)	-
Rachunkowość zabezpieczeń	(60)	-	23	(37)	(37)	-
Wyceny aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	(74)	-	27	(46)	(46)	-
Przychody finansowe naliczone	307	36	-	343	-	343
Niezrealizowane różnice kursowe	2	(1)	-	1	-	1
Wycena godziwa udziałów	69	-	(69)	-	-	-
Koszty emisji obligacji	175	193	-	368	-	368
Pozostałe	(393)	(113)	2	(504)	(649)	145
(Aktywa)/Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	9 574	1 312	(16)	10 869	(4 544)	15 415

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 19 Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	(Aktywa)/Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego					
	Stan na dzień 1 stycznia 2014 r.	(Uznanie)/obciążenie wyniku finansowego	(Uznanie)/obciążenie pozostałych całkowitych dochodów	Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.		
				(Aktywa)/Rezerwy (po kompensacie)	w tym: aktywa z tyt. odroczonego pod. doch.	w tym: rezerwy z tyt. odroczonego pod. doch.
Niewykorzystane urlopy	(292)	(149)	-	(441)	(441)	-
Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalno-rentowe	(1 004)	11	2	(991)	(991)	-
Nagrody roczne i uznaniowe	(1 670)	354	-	(1 317)	(1 317)	-
Odpis na utratę wartości udziałów	(1 127)	(325)	-	(1 452)	(1 452)	-
Odsutki w cenie zakupu obligacji	(27)	-	-	(27)	(27)	-
Różnica między wartością bilansową a podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	6 158	7 761	-	13 919	-	13 919
Odpis aktualizujący na należności od dłużników	(379)	282	-	(97)	(97)	-
Usługi doradcze	(14)	(30)	-	(44)	(44)	-
Rachunkowość zabezpieczeń	(108)	-	47	(60)	(60)	-
Wyceny aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	-	-	(74)	(74)	(74)	-
Przychody finansowe naliczone	325	(18)	-	307	-	307
Niezrealizowane różnice kursowe	-	2	-	2	-	2
Wycena godziwa udziałów	109	-	(40)	69	-	69
Koszty emisji obligacji	263	(88)	-	175	-	175
Pozostałe	(1 169)	778	(2)	(393)	(546)	153
(Aktywa)/Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	1 065	8 577	(66)	9 574	(5 049)	14 625

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

8. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Tabela 20 Zmiany w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Stan na początek okresu	10 710	21 073
Wycena dyskonta i odsetek	(625)	(25)
Zmniejszenia (sprzedaż/wykup obligacji, akcji)	(10 000)	-
Reklasyfikacja Aquis do inwestycji w jednostkach stowarzyszonych	-	(10 105)
Reklasyfikacja związana ze sprzedażą większościowego pakietu akcji w spółce zależnej	487	-
Zmiana wartości godziwej rozpoznana w całkowitych dochodach:		
<i>akcje</i>	(413)	(23)
<i>obligacje skarbowe i bony skarbowe</i>	122	(210)
Stan na koniec okresu	282	10 710

W związku z terminem zapadalności obligacji Skarbu Państwa (DS1015) przypadającym na dzień 24 października 2015 r., nastąpił terminowy wykup 10 000 obligacji (DS1015) będących w posiadaniu GPW S.A. po wartości nominalnej 10 mln zł wraz z odsetkami w wysokości 625 tys. zł.

Tabela 21 Podział aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wg rodzaju instrumentu

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Obligacje Skarbu Państwa	-	10 503
Razem dłużne aktywa finansowe	-	10 503
Notowane na aktywnym rynku:		
<i>Sibex</i>	205	207
Nienotowane na aktywnym rynku:		
<i>IRK</i>	76	-
<i>Innex</i>	-	-
Razem kapitałowe aktywa finansowe	282	207
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	282	10 710

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 22 Podział aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na długo- i krótkoterminowe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Obligacje Skarbu Państwa	-	10 503
Krótkoterminowe aktywa finansowe	-	10 503
Instrumenty kapitałowe	282	207
Długoterminowe aktywa finansowe	282	207
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	282	10 710

Tabela 23 Kapitałowe aktywa finansowe

	Stan na 31 grudnia 2015 r.			
	IRK	Innex	Sibex	Razem
Wartość wg ceny nabycia	487	3 820	1 343	5 650
Przeszacowanie	-	-	(1 138)	(1 138)
Utrata wartości	(411)	(3 820)	-	(4 231)
Wartość bilansowa	76	-	205	282

Tabela 24 Kapitałowe aktywa finansowe

	Stan na 31 grudnia 2014 r.		
	Innex	Sibex	Razem
Wartość wg ceny nabycia	3 820	1 343	5 163
Przeszacowanie	-	(1 136)	(1 136)
Utrata wartości	(3 820)	-	(3 820)
Wartość bilansowa	-	207	207

Innex

Pakiet akcji ukraińskiej Giełdy Papierów Wartościowych Innex został nabyty przez GPW w lipcu 2008 r. Zamiarem GPW było przekształcenie Innex w nowoczesną platformę obrotu ukraińskimi papierami wartościowymi, a następnie również instrumentami pochodnymi. W 2008 r. dokonano odpisu z tytułu utraty wartości akcji spółki Innex, w kwocie 3 820 tys. zł (łącznie wartość inwestycji) na podstawie następujących przesłanek:

- ◆ głęboki kryzys gospodarczy na Ukrainie mający wpływ na perspektywy rozwoju tego rynku spowodował brak możliwości realizowania przez GPW aktywnej polityki na ukraińskim rynku kapitałowym, oraz
- ◆ znaczący spadek liczby transakcji prywatyzacyjnych, które są podstawowym źródłem przychodów Innex, spowodował ujemny wynik Innex w 2008 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Z uwagi na fakt, że nie istnieje aktywny rynek dla akcji spółki Innex i nie ma możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej akcji tej spółki, rozpoznano ją w koszcie nabycia pomniejszonym o odpis z tytułu utraty wartości.

Wynik finansowy Innex za poprzednie okresy nie daje przesłanek do odwrócenia dokonanego odpisu z tytułu utraty wartości akcji spółki Innex na dzień 31 grudnia 2015 r.

Sibex

S.C. SIBEX – Sibiu Stock Exchange S.A. (SIBEX) z siedzibą w Rumunii od 2010 r. jest spółką notowaną na S.C. SIBEX – Sibiu Stock Exchange S.A. (SIBEX). Cena nabycia akcji SIBEX wyniosła 1 343 tys. zł, natomiast wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015 r., wyznaczona na podstawie kursu akcji, osiągnęła poziom 205 tys. zł.

IRK

Dnia 8 lipca 2015 r. GPW zawarła warunkową umowę sprzedaży 80,02% akcji spółki Instytut Rynku Kapitałowego – WSE Research S.A. („IRK”) na rzecz spółki Polska Agencja Prasowa S.A. za kwotę 509 tys. zł. Warunkiem realizacji ww. transakcji było uzyskanie zgody Walnego Zgromadzenia PAP, co nastąpiło 28 września 2015 r. Ostateczna cena sprzedaży, po dokonaniu określonej w umowie korekty o zmianę wartości aktywów netto, wyniosła 382 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. GPW posiada 19,98% udziałów w IRK. Wartość bilansowa ww. inwestycji wynosi 76 tys. zł. Inwestycja ta zakwalifikowana została jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Hierarchia wartości godziwej

Wartość godziwa akcji spółek notowanych na giełdach rozpoznawana jest na podstawie kursów notowań (Sibex). Wartość IRK została ustalona na podstawie ceny transakcyjnej sprzedaży akcji IRK do PAP pomniejszonej o dyskonto z tytułu utraty kontroli.

Tabela 25 Hierarchia wartości godziwej

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.					
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej			
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Sibex	205	205	205	-	-	205
IRK	76	76	-	-	76	76
Razem kapitałowe aktywa finansowe	282	282	205	-	76	282
Razem	282	282	205	-	76	282

Tabela 26 Hierarchia wartości godziwej

	Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.					
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Hierarchia wartości godziwej			
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Obligacje Skarbu Państwa	10 503	10 503	10 503	-	-	10 503
Sibex	207	207	207	-	-	207
Razem kapitałowe aktywa finansowe	207	207	207	-	-	207
Razem	10 710	10 710	10 710	-	-	10 710

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

9. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do sprzedaży

Na 31 grudnia 2015 r. w Grupie nie wystąpiły aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Zarząd Giełdy rozważał sprzedaż spółki IRK i oczekiwał jego sprzedaży w 2015 r., w związku z czym aktywa i zobowiązania IRK zostały zaklasyfikowane na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako przeznaczone do sprzedaży (grupa do zbycia). Ze względu na fakt, że wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży była niższa niż wartość bilansowa grupy do zbycia, rozpoznano utratę wartości w kwocie 366 tys. zł. Utrata wartości została ujęta w innych kosztach operacyjnych Grupy w 2014 r.

W 2015 r. jednostka dominująca sprzedała 80,02% udziałów w spółce Instytut Rynku Kapitałowego – WSE Research S.A. („IRK”) do spółki Polska Agencja Prasowa S.A. za kwotę 382 tys. zł. Mniejszościowy pakiet akcji IRK (19,98%) został zaklasyfikowany jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 8).

Tabela 27 Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży

	Stan na 31 grudnia 2014 r. (bez utraty wartości)	Utrata wartości	Stan na 31 grudnia 2014 r.
Rzeczowe aktywa trwałe	289	(239)	50
Wartości niematerialne	153	(127)	26
Należności handlowe i pozostałe należności	171	-	171
Gotówka	565	-	565
Razem aktywa przeznaczone do sprzedaży	1 178	(366)	812
Razem zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	275	-	275

10. Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 4 836 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r.: 3 618 tys. zł).

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe dotyczyły głównie nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów (31 grudnia 2015 r.: 2 649 tys. zł, 31 grudnia 2014 r.: 2 755 tys. zł).

Krótkoterminowa część rozliczeń międzyokresowych z tytułu nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów w wysokości 106 tys. zł na dzień 31 grudnia 2015 r. (31 grudnia 2014 r.: 106 tys. zł) została zaprezentowana w pozycji rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe w nocie 11.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów rozliczane jest przez 40 lat.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

11. Należności handlowe oraz pozostałe należności

Tabela 28 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
<i>Należności handlowe brutto</i>	39 164	37 964
<i>Odpis aktualizujący wartość należności handlowych</i>	(1 716)	(1 557)
Razem należności handlowe	37 448	36 407
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe czynne	4 203	3 957
Inne należności i przedpłaty	1 655	1 683
Należności z tytułu pozostałych rachunków publiczno-prawnych*	37 967	547
Razem pozostałe należności	43 825	6 187
Razem należności handlowe oraz pozostałe należności	81 273	42 594

* Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności Grupy TGE z tytułu podatku VAT wyniosły 37 841 tys. zł.

Tabela 29 Podział należności handlowych ze względu na kategorie jakości kredytowej

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Należności, które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	32 555	34 314
Należności, które są zaległe, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości:		
<i>Zaległe 1 do 30 dni</i>	1 646	1 067
<i>Zaległe od 31 do 60 dni</i>	683	419
<i>Zaległe od 61 do 90 dni</i>	673	239
<i>Zaległe więcej niż 90 dni</i>	1 891	368
Razem należności, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	4 893	2 093
Należności zaległe, w przypadku których nastąpiła utrata wartości	1 716	1 557
Razem należności handlowe brutto	39 164	37 964

Na należności handlowe, które nie są zaległe i w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości, składają się w głównej mierze należności od członków giełdy, którymi są banki oraz domy maklerskie, a także należności od emitentów papierów wartościowych oraz należności z tytułu pozostałych usług.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 30 Podział należności handlowych, które nie są zaległe i w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości, według typów wierzycieli

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Członkowie Giełdy/ Uczestnicy rynków prowadzonych przez Grupę GPW	27 946	30 424
Emitenci*	374	636
Pozostali*	4 236	3 254
Razem należności handlowe brutto, które nie są zaległe	32 555	34 314

* należności od wierzycieli, którzy jednocześnie są Członkiem Giełdy oraz Emitentem lub Członkiem Giełdy i dystrybutorem informacji, zaprezentowano w należnościach od Członków Giełdy.

Należności od Członków Giełdy obejmują należności od polskich i zagranicznych banków i biur maklerskich, których analizę pod kątem ryzyka przedstawia poniższa tabela. Ponieważ Grupa nie nadaje im własnych ratingów, wykorzystano zewnętrzne ratingi kredytowe. W przypadku braku ratingu pojedynczego kontrahenta w analizie wykorzystano rating jednostki dominującej w grupie kapitałowej, do której kontrahent należy.

Tabela 31 Należności od Członków Giełdy wg ratingu Moody's

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Aa	45	192
A	6 793	3 576
Baa	5 128	6 029
Ba	683	5 257
B	2 597	15
Bez ratingu	12 700	15 355
Razem należności handlowe od Członków Giełdy/Uczestników rynków prowadzonych przez Grupę GPW	27 946	30 424

Należności od emitentów obejmują należności z tytułu opłat od spółek notowanych na GPW.

Należności handlowe od pozostałych wierzycieli dotyczą głównie opłat za sprzedaż informacji.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności handlowe w kwocie 6 609 tys. zł (31 grudnia 2014 r. 3 650 tys. zł) były przeterminowane. Z ogólnej kwoty należności przeterminowanych na należności od dłużników postawionych w stan upadłości na dzień 31 grudnia 2015 r. przypada kwota 1 136 tys. zł, a na pozostałe należności przeterminowane: 5 473 tys. zł (a na dzień 31 grudnia 2014 r. odpowiednio: 991 tys. zł oraz 2 659 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności handlowe w kwocie 1 716 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r.: 1 557 tys. zł) były należnościami przeterminowanymi ze stwierdzoną utratą wartości.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 32 Zmiany w odpisie z tytułu utraty wartości należności

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Stan na początek okresu	1 557	2 479
Utworzenie odpisu	554	1 017
Należności spisane w trakcie okresu jako nieściągalne	(63)	(1 348)
Rozwiązanie niewykorzystanych odpisów	(332)	(591)
Stan na koniec okresu	1 716	1 557

Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności ujęto odpowiednio w pozostałych kosztach lub w pozostałych przychodach. Odpisy z tytułu utraty wartości należności dokonywane są, jeżeli występują opóźnienia w spłatach lub nie przewiduje się odzyskania środków pieniężnych, tj. w przypadku, gdy jest wysoce prawdopodobne, iż dłużnik ogłosi bankructwo, będzie przedmiotem finansowej reorganizacji lub w przypadku wystąpienia poważnych problemów finansowych dłużnika.

Grupa nie posiada żadnych zabezpieczeń ustanowionych na należnościach. Żadne z należności handlowych nie były renegowane.

Tabela 33 Należności handlowe brutto według struktury terytorialnej

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Należności krajowe	27 934	29 701
Należności zagraniczne	11 230	8 263
Razem	39 164	37 964

Z uwagi na krótki termin (max. 60 dni) realizacji należności handlowych, wartość księgowa tych należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

12. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Tabela 34 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Gotówka w kasie	4	16
Rachunki bieżące	123 066	90 029
Lokaty bankowe	237 323	298 997
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	360 393	389 042

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują lokaty bankowe o terminie zapadalności do 3 miesięcy i rachunki bieżące oraz gotówkę w kasie. Dla krótkoterminowych depozytów bankowych i rachunków bieżących ich wartość księgowa z uwagi na krótki termin realizacji jest zbliżona do wartości godziwej. Przeciętny termin zapadalności depozytów jednostki dominującej w 2015 r. wynosił 11 dni (w 2014 r. – 12 dni).

13. Kapitał własny

Tabela 35 Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Kapitał podstawowy	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	1 455	1 930
Zyski zatrzymane	655 401	633 555
Razem kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	720 721	699 350

13.1. Kapitał podstawowy

Tabela 36 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Kapitał zakładowy	41 972	41 972
Przeszacownie kapitału akcyjnego o wskaźnik inflacji	21 893	21 893
Razem kapitał podstawowy	63 865	63 865

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Kapitał akcyjny sprzed 1996 r. w wartości nominalnej 6 000 tys. zł został przeszacowany przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen (skumulowany wskaźnik inflacji za okres kwiecień 1991 r. – grudzień 1996 r. wyniósł 464,9%).

Na dzień 31 grudnia 2015 r. kapitał akcyjny GPW wynosił 41 972 tys. zł i był podzielony na 41 972 000 akcji o wartości nominalnej 1 złoty każda, w tym:

- ♦ akcje serii A stanowiły liczbę 14 779 470 (35,21% wszystkich akcji),
- ♦ akcje serii B stanowiły liczbę 27 192 530 (64,79% wszystkich akcji).

Akcje Spółki zostały w całości opłacone.

Akcje serii A to akcje imienne uprzywilejowane co do ilości głosów, mogą ulegać zamianie na akcje na okaziciela i w momencie zamiany stają się akcjami zwykłymi serii B. Na jedną akcję serii A przypadają dwa głosy.

Akcje serii B to akcje na okaziciela, na jedną akcję Serii B przypada jeden głos.

Tabela 37 Struktura własnościowa akcji jednostki dominującej

	Stan na 31 grudnia 2015 r.			Stan na 31 grudnia 2014 r.		
	Wartość nominalna akcji	Udział %		Wartość nominalna akcji	Udział %	
		w kapitale zakładowym	w liczbie głosów		w kapitale zakładowym	w liczbie głosów
Akcje imienne:	14 779	35,21%	52,08%	14 807	35,28%	52,16%
Skarb Państwa	14 688	35,00%	51,76%	14 688	35,00%	51,74%
Banki	56	0,13%	0,20%	56	0,13%	0,20%
Biura maklerskie	35	0,08%	0,12%	49	0,12%	0,17%
Pozostali	-	0,00%	0,00%	14	0,03%	0,05%
Akcje na okaziciela	27 193	64,79%	47,92%	27 165	64,72%	47,84%
Razem	41 972	100,00%	100,00%	41 972	100,00%	100,00%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

13.2. Pozostałe kapitały

Tabela 38 Pozostałe kapitały

	Stan na 31 grudnia 2014 r.	Zmiany z tytułu wyceny i sprzedaży	Stan na 31 grudnia 2015 r.
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i innych aktywów:	2 509	(699)	1 810
Jednostki dominującej	300	(294)	6
- wartość aktualizacji	369	(363)	6
- podatek odroczony	(69)	69	0
Jednostki stowarzyszonej	2 209	(405)	1 804
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń:	(263)	100	(163)
- wartość aktualizacji	(324)	123	(201)
- podatek odroczony	61	(23)	38
Kapitał z aktualizacji wyceny zysków/strat aktuarialnych:	(316)	125	(191)
- wartość aktualizacji	(390)	154	(236)
- podatek odroczony	74	(29)	45
Razem pozostałe kapitały: kapitał z aktualizacji wyceny	1 930	(475)	1 455

13.3. Zyski zatrzymane

Tabela 39 Zyski zatrzymane w 2015 r.

	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk z lat ubiegłych	Zysk netto bieżącego okresu	Razem
Stan na 31 grudnia 2014 r.	62 048	326 513	132 915	112 079	633 555
Podział zysku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 r.	23 786	3 023	85 271	(112 079)	-
Dywidendy	-	(47 848)	(52 885)	-	(100 733)
Nabycie udziałów niekontrolujących	(1 074)	-	-	-	(1 074)
Zysk za rok zakończony 31 grudnia 2015 r. przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	-	-	-	123 652	123 652
Stan na 31 grudnia 2015 r.	84 760	281 688	165 301	123 652	655 401

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 40 Zyski zatrzymane w 2014 r.

	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk z lat ubiegłych	Zysk netto bieżącego okresu	Razem
Stan na 31 grudnia 2013 r.	27 464	275 494	155 574	113 310	571 842
Podział zysku za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 r.	34 584	51 019	27 707	(113 310)	-
Dywidendy	-	-	(50 366)	-	(50 366)
Inne zmiany w kapitale	-	-	-	-	-
Nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	-	-	-
Zysk za rok zakończony 31 grudnia 2014 r. przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	-	-	-	112 079	112 079
Stan na 31 grudnia 2014 r.	62 048	326 513	132 915	112 079	633 555

Zgodnie z obowiązującym spółki Grupy kodeksem spółek handlowych, kwoty przeznaczone do podziału między akcjonariuszy nie mogą przekraczać zysku za ostatni rok obrotowy, powiększonego o zysk z lat ubiegłych, pomniejszonego o poniesione straty oraz o kwoty umieszczone w kapitałach zapasowych i rezerwowych, utworzonych zgodnie z prawem lub statutem, które nie mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy.

Zgodnie ze statutem jednostki dominującej, kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą powstać w związku z działalnością jednostki dominującej oraz na uzupełnienie kapitału zakładowego lub na wypłatę dywidendy. Kapitał zapasowy nie powinien być niższy niż jedna trzecia kapitału zakładowego. Na kapitał zapasowy dokonuje się odpisów z zysku do podziału w wysokości nie mniejszej niż 10% tego zysku. Odpisu na kapitał zapasowy można zaniechać, gdy stan tego kapitału będzie równy jednej trzeciej kapitału zakładowego. Część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być wykorzystana jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kapitał rezerwowy utrzymywany jest w jednostce dominującej dla zapewnienia finansowania inwestycji i innych wydatków związanych z działalnością jednostki dominującej. Kapitał rezerwowy może być przeznaczony na opłacenie kapitału zakładowego lub na wypłatę dywidendy.

13.4. Dywidenda

W dniu 25 czerwca 2015 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za 2014 r., w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 100 733 tys. zł (z zysku za rok 2014: 52 885 tys. zł, a z kapitału rezerwowego: 47 848 tys. zł). Wysokość dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 2,40 zł. Dzień dywidendy ustalono na 15 lipca 2015 r. Dywidenda została wypłacona 4 sierpnia 2015 r. Dywidenda wypłacona Skarbowi Państwa wyniosła 35 252 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

13.5. Zysk na akcję

	Rok zakończony 31 grudnia	
	2015 r.	2014 r.
Zysk netto okresu przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	123 652	112 079
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys.)	41 972	41 972
Podstawowy / rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	2,95	2,67

14. Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

Tabela 41 Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - długoterminowe:	243 800	244 078
Emisja obligacji serii A i B	120 257	244 078
Emisja obligacji serii C	123 543	-
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - krótkoterminowe:	682	-
Emisja obligacji serii C	682	-
Razem zobowiązania z tytułu emisji obligacji	244 482	244 078

Obligacje serii A i B

W dniu 5 grudnia 2011 r. Zarząd GPW podjął uchwałę o emisji obligacji na okaziciela serii A i B. Celem emisji obligacji było finansowanie przedsięwzięć GPW, takich jak konsolidacja instytucjonalna na rynku towarów giełdowych i poszerzenie listy produktów dostępnych dla inwestorów na tym rynku oraz przedsięwzięcia technologiczne w obszarze rynków finansowych i rynku towarowego.

Emisja obligacji serii A skierowana wyłącznie do inwestorów kwalifikowanych o wartości nominalnej 170 000 tys. zł nastąpiła w dniu 23 grudnia 2011 r.

Obligacje serii B o wartości nominalnej 75 000 tys. zł zostały zaoferowane w trybie publicznej oferty w dniu 10 lutego 2012 r. Emisja obligacji serii B nastąpiła w dniu 15 lutego 2012 r.

Obligacje serii A i B zostały wprowadzone do obrotu na rynku Catalyst prowadzonym przez GPW i BondSpot, gdzie prowadzi się obrót obligacjami: korporacyjnymi, komunalnymi, spółdzielczymi, skarbowymi oraz listami zastawnymi. Wartość nominalna 1 obligacji wynosiła 100 zł. Obligacje GPW są obligacjami niezabezpieczonymi o zmiennym oprocentowaniu. Oprocentowanie jest stałe w okresie odsetkowym i jest oparte o stopę WIBOR 6M z marżą w wysokości 117 punktów bazowych.

Dzień wykupu obligacji serii A oraz B przypada na dzień 2 stycznia 2017 r. W październiku 2015 r. nastąpił częściowy wcześniejszy wykup obligacji serii A i B. Informacje na ten temat zostały przedstawione w dalszej części noty.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Obligacje serii C

Dnia 18 września 2015 r. GPW poinformowała, iż zamierza podjąć działania zmierzające do nabycia od ich posiadaczy, wyemitowanych przez GPW obligacji serii A i B w celu ich umorzenia. Dnia 29 września 2015 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii C. Obligacje zostały wyemitowane 6 października 2015 r.

Dnia 6 października 2015 r. GPW wyemitowała 1 250 000 sztuk obligacji na okaziciela serii C o łącznej wartości nominalnej 125 000 tys. zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji wyniosła 100 zł. Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19 procent w skali roku. Odsetki od obligacji będą wypłacane w okresach półrocznych. Wykup obligacji nastąpi w dniu 6 października 2022 r. poprzez płatność na rzecz obligatariuszy ich wartości nominalnej.

Dnia 12 października 2015 r. GPW zakończyła proces nabywania od ich posiadaczy wyemitowanych przez nią obligacji serii A i B, po cenie nabycia wynoszącej 101,20 zł za jedną obligację. W dniach 6-12 października 2015 r. zostały nabyte 1 245 163 obligacje, których łączna wartość nabycia wyniosła 126 010 tys. zł. Przedterminowy wykup obligacji oznaczonych kodem serii A i B został realizowany ze środków pozyskanych przez GPW w wyniku emisji obligacji serii C.

Obligacje serii C zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na Catalist.

15. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Tabela 42 Podział zobowiązań na krótko- i długoterminowe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Świadczenia emerytalno-rentowe (nota 15.1)	646	2 544
Nagrody jubileuszowe (nota 15.1)	-	2 134
Pozostałe (nota 15.2)	3 400	884
Długoterminowe	4 046	5 562
Świadczenia emerytalno-rentowe (nota 15.1)	186	209
Nagrody jubileuszowe (nota 15.1)	-	720
Pozostałe (nota 15.2)	9 271	8 982
Krótkoterminowe	9 457	9 911
Razem	13 504	15 473

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

15.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych

Grupa prowadzi ewidencję rezerw na świadczenia emerytalne oraz nagrody jubileuszowe (świadczenia pracownicze) w oparciu o wycenę aktuarialną sporządzaną na dzień bilansowy przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego.

Tabela 43 Świadczenia pracownicze ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów – wynikające z wyceny aktuarialnej

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Świadczenia emerytalno-rentowe*	(1 605)	300
Nagrody jubileuszowe*	(1 619)	788
Razem świadczenia ujęte w kosztach działalności operacyjnej	(3 224)	1 087
Świadczenia emerytalno-rentowe	(154)	390
Razem świadczenia obciążające pozostałe całkowite dochody	(154)	390
Razem świadczenia ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(3 378)	1 477

* W lutym 2015 r. w jednostce dominującej nastąpiła zmiana regulaminu wynagradzania, polegająca m.in. na likwidacji nagród jubileuszowych oraz Funduszu odpraw emerytalnych. Ujemne kwoty: 1 605 tys. PLN i 1 619 tys. PLN dotyczą rozwiązania rezerw zawiązanych na te świadczenia w latach poprzednich.

Tabela 44 Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych w 2015 r.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 r.		
	Odprawy emerytalne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na początek okresu	2 753	2 854	5 607
Koszty bieżącego zatrudnienia	290	-	290
Koszty odsetek	65	-	65
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń *	(1 961)	-	(1 961)
Zyski i straty z rozliczenia programu świadczeń *	-	(1 619)	(1 619)
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach, wynikające ze	(154)	-	(155)
- założeń finansowych	(136)	-	(136)
- założeń demograficznych	(12)	-	(12)
- pozostałych założeń	(7)	-	(7)
Razem zmiany ujęte w całkowitych dochodach	(1 760)	(1 619)	(3 380)
Wypłacone świadczenia	(160)	(1 235)	(1 395)
Stan na koniec okresu	832	-	832

* W lutym 2015 r. w jednostce dominującej nastąpiła zmiana regulaminu wynagradzania, polegająca m.in. na likwidacji nagród jubileuszowych oraz Funduszu odpraw emerytalnych. Ujemne kwoty: 1 961 tys. PLN i 1 619 tys. PLN dotyczą rozwiązania rezerw zawiązanych na te świadczenia w latach poprzednich.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 45 Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych

	Rok zakończony 31 grudnia 2014 r.		
	Odprawy emerytalne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na początek okresu	2 118	3 162	5 280
Koszty bieżącego zatrudnienia	209	416	625
Koszty odsetek	90	126	216
Straty/(zyski) aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach, wynikające ze zmian:	390	245	635
- założeń finansowych	546	189	735
- założeń demograficznych	(2)	-	(2)
- pozostałych założeń	(154)	56	(98)
Razem zmiany ujęte w całkowitych dochodach	690	788	1 477
Wypłacone świadczenia	(55)	(1 096)	(1 150)
Stan na koniec okresu	2 753	2 854	5 607

Tabela 46 Główne założenia aktuarialne przyjęte na dni kończące okresy sprawozdawcze

	2015 r.	2014 r.
Stopa dyskonta	2,9% - 3,4%	2,3% - 2,6%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe	2,6% - 2,8%	2,3% - 3,5%
Inflacja (rocznie)	1,8% - 2,5%	2,5%
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	4,7% - 10%	4,0% - 10,2%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

15.2. Zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych

Tabela 47 Zmiany w krótko- i długoterminowych pozostałych świadczeniach pracowniczych w 2015 r.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 r.					
	Stan na początek okresu	Zawiązanie	Wykorzystanie	Reklasyfikacja	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Nagrody roczne i uznaniowe	6 149	9 078	(8 509)	307	(368)	6 657
Niewykorzystane urlopy	2 411	491	(269)	-	(28)	2 605
Godziny nadliczbowe	2	4	(2)	-	-	4
Ryczałty samochodowe	12	5	(12)	-	-	5
Odprawy reorganizacyjne	408	-	(248)	-	(160)	-
Razem krótkoterminowe zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	8 982	9 579	(9 040)	307	(556)	9 271
Nagrody roczne i uznaniowe	750	3 041	-	(307)	(84)	3 400
Odprawy reorganizacyjne	133	-	-	-	(133)	-
Razem długoterminowe zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	883	3 041	-	(307)	(217)	3 400
Razem zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	9 865	12 619	(9 040)	-	(773)	12 671

Tabela 48 Zmiany w krótko- i długoterminowych pozostałych świadczeniach pracowniczych w 2014 r.

	Rok zakończony 31 grudnia 2014 r.					
	Stan na początek okresu	Zawiązanie	Wykorzystanie	Reklasyfikacja	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Nagrody roczne i uznaniowe	7 762	6 143	(7 368)	-	(388)	6 149
Świadczenia po okresie zatrudnienia	165	-	(165)	-	-	-
Niewykorzystane urlopy	2 344	873	(806)	-	-	2 411
Godziny nadliczbowe	-	2	-	-	-	2
Ryczałty samochodowe	10	12	(10)	-	-	12
Odprawy reorganizacyjne	-	408	-	-	-	408
Razem krótkoterminowe zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	10 282	7 438	(8 349)	-	(388)	8 982
Nagrody roczne i uznaniowe	405	750	-	-	(405)	750
Odprawy reorganizacyjne	-	133	-	-	-	133
Razem długoterminowe zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	405	883	-	-	(405)	884
Razem zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych	10 687	8 321	(8 349)	-	(793)	9 866

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

15.3. Analiza wrażliwości

Parametrami, które mają istotny wpływ na obecną wartość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych są:

- ◆ stopa mobilności (rotacja) pracowników,
- ◆ stopa dyskontowa, oraz
- ◆ stopa wzrostu płac.

Zobowiązania obliczone zostały metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Zobowiązanie wyceniane jest w oparciu o wartość bieżącą przyszłych, długoterminowych zobowiązań GPW z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych i (do lutego 2015 r.) nagród jubileuszowych. Wszystkich wyliczeń dokonał aktuariusz.

Przewidywana kwota świadczeń emerytalno-rentowych obliczana jest jako iloczyn przewidywanej kwoty podstawy emerytalnej lub rentowej, przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego oraz współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy. Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana.

Przewidywana kwota nagrody jubileuszowej obliczana była jako iloczyn przewidywanej kwoty podstawy wymiaru nagrody, przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru do momentu nabycia praw do nagrody oraz współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy. Obliczona w powyższy sposób nagroda była następnie dyskontowana.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny aktuarialnej na zmianę założeń przyjętych do wyceny w zakresie stopy dyskonta oraz planowanych zmian podstaw wymiaru świadczeń na wysokość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych.

Tabela 49 Analiza wrażliwości dla zmiany stopy dyskontowej o +/- 0,5 p.p.

	Wartość księgową rezerwy	Wartość księgową rezerwy przy zmianie stopy dyskonta o -0,5 p.p.	Wartość księgową rezerwy przy zmianie stopy dyskonta o +0,5 p.p.
Odprawy emerytalne i rentowe	832	876	794
Razem	832	876	794
Zmiana w stosunku do wartości księgowej		44	(38)

Tabela 50 Analiza wrażliwości dla zmian podstaw wymiaru świadczeń emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych o +/-0,5 p.p.

	Wartość księgową rezerwy	Wartość księgową rezerwy przy zmianie podstawy wymiaru świadczeń o -0,5 p.p.	Wartość księgową rezerwy przy zmianie podstawy wymiaru świadczeń o +0,5 p.p.
Odprawy emerytalne i rentowe	832	794	879
Razem	832	794	879
Zmiana w stosunku do wartości księgowej		(38)	47

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

16. Program motywacyjny

W związku z powołaniem w lipcu 2014 roku nowego Zarządu Giełdy, dotychczasowe postanowienia Regulaminu Programu Motywacyjnego dla Członków Zarządu w Spółce z 2013 roku zostały uchylone i zastąpione nowym Regulaminem Programu Motywacyjnego uchwalonym przez Radę Nadzorczą.

W ramach nowego programu Rada Nadzorcza może przyznać premię uznaniową Członkom Zarządu po dokonaniu oceny realizacji zadań powierzonych Członkom Zarządu oraz osiągniętych przez Spółkę wyników. Maksymalna wysokość rocznej premii uznaniowej ustalana jest jako określony procent rocznego wynagrodzenia zasadniczego. W ramach maksymalnej wysokości premii wypłaty dokonuje się na następujących zasadach:

- ◆ 30% kwoty przyznanej premii uznaniowej jest wypłacane jednorazowo,
- ◆ 30% kwoty przyznanej premii uznaniowej jest wypłacane w formie akcji fantomowych,
- ◆ 40% kwoty przyznanej premii uznaniowej jest zapisywane w Banku Premii i podlega rozliczeniu w równych częściach w kolejnych 3 latach po spełnieniu określonych warunków.

Opisany powyżej system premiowania obowiązywał także w 2015 r.

W 2015 r. analogiczny system motywacyjny został wprowadzony w spółkach: TGE, IRGIT oraz BondSpot.

Tabela 51

Szczegóły dotyczące programu motywacyjnego Zarządu Giełdy, TGE, IRGIT oraz BondSpot w części opartej na akcjach fantomowych

	2015	2014
Data ogłoszenia programu:	GPW - 2014 r., TGE, IRGIT, BondSpot - 2015 r.	
Data uruchomienia programu zgodnie z definicją MSSF 2:	30 dni po ZWZ po zakończeniu roku finansowego będącego przedmiotem oceny	
Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2:	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych	
Data rozpoczęcia okresu oceny:	1 stycznia 2015	1 stycznia 2014
Liczba instrumentów przyznanych:	Ustalana w dacie przyznania programu	
Data zapadalności:	1 rok od daty przyznania programu (roczny okres przetrzymania)	
Data nabycia uprawnień:	30 dni po ZWZ	
Warunki nabycia uprawnień:	Spełnienie warunków dotyczących zatrudnienia w Spółce w roku 2015, wyników Spółki oraz indywidualnych wyników pracy.	Spełnienie warunków dotyczących zatrudnienia w Spółce w roku 2014, wyników Spółki oraz indywidualnych wyników pracy.
Rozliczenie programu:	Wypłata środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz mediany cen akcji jednostki dominującej po kursie zamknięcia z okresu od 1 stycznia do 31 marca w roku wypłaty.	
Wycena programu:	Wartość godziwa na każdy dzień bilansowy	

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 52 Szczegóły dotyczące wyceny programu motywacyjnego Zarządu Giełdy, TGE, IRGiT oraz BondSpotu w części opartej na akcjach fantomowych

	Akcje fantomowe za rok premiowy	
	2015	2014
Data przyznania akcji fantomowych za rok będący przedmiotem oceny	n/d*	2 lipca 2015 r.
Liczba akcji przyznanych i odroczonych (szt.)	n/d*	6 387
Wartość godziwa akcji na dzień przyznania	n/d*	249
Wartość rezerwy z tytułu akcji fantomowych na dzień 1 stycznia 2015 r.	n/d*	307
Wartość rezerwy z tytułu akcji fantomowych na dzień 31 grudnia 2015 r.	1 330	256
Koszt okresu z tytułu akcji fantomowych ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	1 279	307

* do dnia publikacji niniejszego sprawozdania nie przyznano Zarządowi Giełdy, TGE, IRGiT oraz BondSpot akcji fantomowych za 2015 r.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, Rady Nadzorcze Spółek nie podjęły decyzji o wysokości premii uznaniowej dla Członków Zarządu za rok 2015. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów rok zakończony 31 grudnia 2015 r. uwzględniono:

- ◆ zmniejszenie kosztów o 51 tys. zł z tytułu wyceny programu motywacyjnego dotyczącego akcji fantomowych przydzielonych za 2014 r. w jednostce dominującej, oraz
- ◆ koszt w kwocie 1 330 tys. zł z tytułu utworzenia rezerwy na akcje fantomowe do przydzielenia za 2015 r., która odzwierciedla szacowaną przez Spółki wartość godziwą ww. akcji fantomowych. Rezerwa została zawiązana zgodnie z zasadami programu motywacyjnego dla członków Zarządu opisanymi powyżej.

Łączne obciążenie kosztów 2015 r. wyniosło 1 330 tys. zł i zostało ujęte w kosztach osobowych i innych kosztach osobowych okresu (nota 32.1).

Sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 2014 r. zostało obciążone kwotą 307 tys. zł dotyczącą zawiązania rezerw na akcje fantomowe przydzielone za 2014 r.

17. Zobowiązania handlowe

Tabela 53 Zobowiązania handlowe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zobowiązania wobec podmiotów stowarzyszonych	147	228
Zobowiązania wobec pozostałych podmiotów	8 449	9 789
Razem zobowiązania handlowe	8 597	10 017

Zdaniem Zarządu jednostki dominującej, z uwagi na krótki termin realizacji zobowiązań handlowych wartość księgowa tych zobowiązań jest zbliżona do wartości godziwej.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

18. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Tabela 54 Podział zobowiązań z tytułu leasingu finansowego na krótko- i długoterminowe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Długoterminowe	84	205
Krótkoterminowe	55	154
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ogółem	139	359

Tabela 55 Minimalne raty leasingowe, przyszłe koszty z tytułu leasingu finansowego i wartość bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego brutto (minimalne opłaty leasingowe):	139	359
Do jednego roku	55	154
Od jednego roku do pięciu lat	84	205
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	11	30
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu finansowego:	128	329
Do jednego roku	47	165
Od jednego roku do pięciu lat	81	164

19. Pozostałe zobowiązania

Tabela 56 Pozostałe zobowiązania w podziale na krótko- i długoterminowe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zobowiązania z tytułu wypłaty dywidendy	192	175
Zobowiązania z tytułu pozostałych rozrachunków publiczno - prawnych*	12 242	35 933
Inne zobowiązania	807	98
Razem zobowiązania krótkoterminowe	13 241	36 206
Razem pozostałe zobowiązania	13 241	36 206

* Zobowiązania Grupy TGE z tytułu podatku VAT na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 8 065 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2014 r.: 32 972 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

20. Rozliczenia międzyokresowe

Tabela 57 Rozliczenia międzyokresowe pasywów

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Razem rynek finansowy	-	-
Razem rynek towarowy*	4 461	4 018
Pozostałe przychody	286	336
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	4 747	4 354
Badanie bilansu	217	220
Koszty promocji	39	20
Usługi doradztwa	44	433
Pozostałe usługi**	2 216	90
Rozliczenia międzyokresowe bierne	2 516	762
Razem rozliczenia międzyokresowe	7 263	5 115

* Opłaty członkowskie i za udział w rynkach prowadzonych przez Grupę TGE wpłacone za następny rok obrotowy.

** Głównie rozliczenia dotyczące kosztów IT.

21. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

Tabela 58 Podział rezerw na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia na krótko- i długoterminowe

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	621	1 346
Razem rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	621	1 346

Tabela 59 Zmiany rezerw na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia w 2014 i 2015 r.

	Rezerwy na sprawy sporne	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2014 r.	1 836	303	2 139
- utworzenie	105	133	238
- rozwiązanie	(223)	(19)	(242)
- wykorzystanie	(524)	(265)	(789)
Stan na 31 grudnia 2014 r.	1 194	152	1 346
Stan na 1 stycznia 2015 r.	1 194	152	1 346
- utworzenie	177	444	621
- rozwiązanie	(1 194)	(2)	(1 196)
- wykorzystanie	-	(150)	(150)
Stan na 31 grudnia 2015 r.	177	444	621

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Rezerwy w kwocie 177 tys. zł dotyczą spraw spornych wynikających z roszczeń pracowniczych. W ocenie Zarządu jednostki dominującej, popartej opinią prawną, zgłoszenie tych roszczeń nie spowoduje powstania znaczących strat w wysokości przekraczającej kwotę rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2015 r.

22. Przychody ze sprzedaży

Tabela 60 Podział przychodów z sprzedaży

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Rynek finansowy	199 955	199 962
Obsługa obrotu	136 948	137 795
Obsługa emitentów	24 497	23 960
Sprzedaż informacji	38 510	38 207
Rynek towarowy	125 193	114 453
Obsługa obrotu	62 552	60 121
Prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia	24 166	22 473
Rozliczenia transakcji	38 475	31 859
Pozostałe przychody	2 743	3 146
Razem przychody ze sprzedaży	327 890	317 561

Tabela 61 Przychody wg struktury geograficznej

	Rok zakończony		Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	Udział w %	31 grudnia 2014 r.	Udział w %
Przychody od obiorców zagranicznych	73 308	22,4%	66 270	20,9%
Przychody od odbiorców krajowych	254 582	77,6%	251 291	79,1%
Razem	327 890	100,0%	317 561	100,0%

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

23. Koszty działalności operacyjnej

Tabela 62 Podział kosztów działalności operacyjnej

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Amortyzacja	26 837	28 769
Koszty osobowe	56 662	56 501
Inne koszty osobowe	11 426	13 042
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	9 785	10 272
Opłaty i podatki	23 627	22 387
<i>w tym opłaty do KNF</i>	22 047	22 040
Usługi obce	39 621	41 968
Inne koszty operacyjne	6 433	8 662
Razem koszty działalności operacyjnej	174 391	181 601

23.1. Koszty osobowe i inne koszty osobowe

Tabela 63 Podział kosztów osobowych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Wynagrodzenia osobowe:	55 391	55 593
Wynagrodzenia brutto	45 720	46 853
Nagrody roczne i uznaniowe	10 869	5 130
Nagrody jubileuszowe	(1 619)	788
Odprawy emerytalne i reorganizacyjne	(1 200)	1 306
Zakaz konkurencji	884	628
Pozostałe (w tym: niewykorzystane urlopy, godziny nadliczbowe)	736	889
Wynagrodzenia bezosobowe	1 271	908
Razem koszty osobowe	56 662	56 501

Tabela 64 Podział innych kosztów osobowych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Koszty ubezpieczeń społecznych (ZUS)	7 792	7 458
Pracowniczy Program Emerytalny (PPE)	448	1 384
Pozostałe świadczenia (w tym: opieka lekarska, karnety obiadowe, zajęcia sportowe, ubezpieczenie i inne)	3 186	4 200
Razem inne koszty osobowe	11 426	13 042

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Jednostka dominująca oferuje pracownikom przechodzącym na rentę inwalidzką lub emeryturę odprawę w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia (nota 15).

Jednostka dominująca również oferuje pracownikom program określonych składek (Pracowniczy Program Emerytalny). Program określonych składek finansowany jest ze składek GPW i pracownika na rzecz funduszu emerytalnego działającego niezależnie od struktury finansowej GPW.

System wynagrodzeń dla członków Zarządu Spółek z Grupy funkcjonuje w oparciu o system długoterminowego motywowania. Składa się on z części stałej (płaca zasadnicza), części zmiennej (system motywacyjny zwany premią opisany w nocie 16) oraz świadczeń pozapłacowych, których zakres ustalają Rady Nadzorcze. Premia zależy od oceny rocznej dokonywanej przez Radę Nadzorczą.

Jednostka dominująca posiada program motywacyjny dla pracowników, którego elementami są: część stała (wynagrodzenie zasadnicze) i część zmienna (premia roczna oraz premia uznaniowa). Część zmienna systemu motywacyjnego, zwana premią roczną, oparta jest o indywidualną ocenę pracownika powiązaną z zyskiem ze sprzedaży GPW. Nagroda uznaniowa zgodnie z regulaminem wynagradzania przyznawana jest przez Zarząd GPW na wniosek przełożonego w kwocie nieprzekraczającej maksymalnej ustalonej kwoty nagrody uznaniowej (ustalonej jako % wartości wypłaconych wynagrodzeń).

23.2. Usługi obce

Tabela 65 Podział usług obcych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Koszty IT:	20 209	19 378
<i>Utrzymanie infrastruktury IT</i>	12 524	11 755
<i>Usługi na rzecz utrzymania rynku TBSP</i>	1 185	1 139
<i>Łącza transmisji danych</i>	5 704	5 827
<i>Modyfikacja oprogramowania</i>	796	657
Utrzymanie budynku i urzędzeń biurowych:	2 749	3 695
<i>Remonty, konserwacja, serwis instalacji</i>	938	1 425
<i>Ochrona</i>	820	1 137
<i>Sprzątanie</i>	483	467
<i>Telefonia stacjonarna i komórkowa</i>	508	667
Leasing, najem i eksploatacja samochodów	437	503
Usługi transportowe	195	193
Promocja, edukacja i rozwój rynku	6 155	6 637
Wspieranie płynności rynku	930	779
Doradztwo (w tym: usługi audytorskie, obsługa prawna, doradztwo biznesowe)	5 474	6 656
Serwisy informacyjne	823	540
Szkolenia	1 147	604
Opłaty pocztowe	86	71
Opłaty bankowe	115	131
Tłumaczenia	260	275
Pozostałe	1 041	2 505
Razem usługi obce	39 621	41 968

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

23.3. Inne koszty operacyjne

Tabela 66 Podział innych kosztów operacyjnych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zużycie materiałów i energii	3 199	3 627
Składki członkowskie	721	485
Ubezpieczenia majątkowe	405	360
Odpis z tytułu prawa wieczystego użytkowania	106	106
Podróże służbowe	1 391	1 453
Wyjazdy na konferencje	333	273
Pozostałe koszty*	279	2 358
Razem inne koszty operacyjne	6 433	8 662

* Pozostałe koszty zostały obciążone odpisem na utratę wartości firmy w kwocie 1 311 tys. zł w 2014 r. oraz w kwocie 93 tys. zł w 2015 r.

24. Pozostałe przychody oraz pozostałe koszty

24.1. Pozostałe przychody

Tabela 67 Podział pozostałych przychodów

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Otrzymane odszkodowania	9	108
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	36
Odwrocenie odpisu aktualizującego należności	-	15
Pozostałe*	1 287	1 098
Razem pozostałe przychody	1 296	1 256

* Na pozostałe przychody operacyjne w 2014 i 2015 r. składają się m.in.: roczna korekta VAT, usługi medyczne refakturowane pracownikom, zwrot nadpłaconego podatku u źródła, rozliczenie kosztów Wspólnoty Lokalowej "Książęca 4".

24.2. Pozostałe koszty

Tabela 68 Podział pozostałych kosztów

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Darowizny	728	115
Strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	182	-
Odpis aktualizujący należności	245	420
Inne	995	1 326
Razem pozostałe koszty	2 151	1 861

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W 2015 r. jednostka dominująca przekazała darowizny na rzecz:

- ◆ Fundacji GPW – 600,0 tys. zł,
- ◆ Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości – 20,0 tys. zł,
- ◆ Caritas Diecezji Łowickiej – 14 tys. zł,
- ◆ Pozostałe darowizny – 14 tys. zł.

W roku 2014 jednostka dominująca przekazała darowizny na rzecz:

- ◆ Polskiego Instytutu Dyrektorów (wsparcie realizacji celów statutowych) – 60,0 tys. zł,
- ◆ Fundacji Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy (wsparcie działalności charytatywnej) – 15,6 tys. zł,
- ◆ Fundacji im. Lesława Pagi (ufundowanie nagród dla zwycięzcy XII edycji Szkolnej Internetowej Gry Giełdowej) – 12,0 tys. zł,
- ◆ pozostałe darowizny (działalność statutowa, dofinansowanie wypoczynku dla dzieci) – 26,5 tys. zł.

25. Przychody oraz koszty finansowe

25.1. Przychody finansowe

Tabela 69 Podział przychodów finansowych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Odsetki od lokat i rachunku bieżącego	6 206	9 200
Odsetki z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	625	625
Zysk/(strata) ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(140)	(25)
Pozostałe*	3 250	561
Razem przychody finansowe	9 941	10 360

* W 2015 r. przychód w kwocie 2 754 tys. zł powstał z tytułu rozwodnienia udziałów GPW w Aquis (nastąpiło podniesienie kapitału Aquis, w którym GPW nie brała udziału).

25.2. Koszty finansowe

Tabela 70 Podział kosztów finansowych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Odsetki od wyemitowanych obligacji, w tym:	8 416	9 967
Naliczone	1 698	461
Wypłacone	6 718	9 506
Pozostałe	985	390
Razem koszty finansowe	9 401	10 356

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

26. Podatek dochodowy

Tabela 71 Podział podatku dochodowego na część bieżącą i odroczoną

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Podatek dochodowy bieżący	26 623	18 242
Podatek odroczony	1 312	8 577
Razem podatek dochodowy	27 935	26 819

Zgodnie z przepisami podatkowymi obowiązującymi w Polsce stawka podatkowa obowiązująca w latach 2015 i 2014 to 19%.

Tabela 72 Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku brutto i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Zysk przed opodatkowaniem	151 654	139 105
Stawka podatku dochodowego	19%	19%
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	28 814	26 430
Efekt podatkowy:	(880)	389
Kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	254	302
Korekty dotyczące sprzedaży jednostek zależnych przez jednostkę dominującą	(1 445)	-
Dodatkowych dochodów podlegających opodatkowaniu	10	12
(Zysku) z tytułu rozwodnienia udziałów w Aquis	(523)	-
Strat podatkowych jednostek zależnych nie ujętych w odroczonym podatku dochodowym	464	807
Niepodlegających opodatkowaniu udziałów w (zyskach)/ stratach jednostek stowarzyszonych	291	(712)
Pozostałych korekt	70	(20)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	27 935	26 819

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

27. Zakontraktowane nakłady inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 1 094 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w budynku GPW (na dzień 31 grudnia 2014 r. nie występowały zakontraktowane zobowiązania inwestycyjne dotyczące rzeczowych aktywów trwałych).

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 13 884 tys. zł i dotyczyła głównie systemów: UTP-Derywaty, Elektroniczny Obieg Dokumentów, licencji na produkty Microsoft, systemu notującego i rozliczeniowego Grupy TGE oraz systemu AX w GPW CU. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość ta wyniosła 13 192 tys. zł i dotyczyła głównie systemu UTP-Derywaty, systemu billingowego w BondSpot, systemu AX w GPW CU oraz nowego systemu X-Tream Trading w TGE.

28. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Jednostkami powiązanymi z Grupą są:

- ◆ jednostki stowarzyszone,
- ◆ Skarb Państwa jako podmiot dominujący (posiadający na dzień 31 grudnia 2015 r. 35,00% udziału w kapitale akcyjnym oraz 51,76% głosów na Walnym Zgromadzeniu GPW),
- ◆ jednostki kontrolowane i wspólnie kontrolowane przez Skarb Państwa oraz jednostki, na które Skarb Państwa ma znaczący wpływ,
- ◆ członkowie kluczowego personelu kierowniczego Spółki – Zarządu Giełdy i Rady Giełdy.

28.1. Informacje o transakcjach z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa

Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej jednoznaczne identyfikowanie i agregowanie transakcji z wszystkimi podmiotami powiązanymi ze Skarbem Państwa.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi jednostka dominująca zawiera transakcje, są emitentami (od których GPW pobiera opłaty za wprowadzenie oraz notowanie), oraz członkami giełdy (od których GPW pobiera opłaty za możliwość zawierania transakcji na rynku giełdowym, za dostęp do systemów informatycznych GPW oraz od obrotu instrumentami finansowymi).

W grupie największych odbiorców jednostki dominującej jedynym podmiotem z udziałem Skarbu Państwa, z którym GPW zawarła indywidualnie istotne transakcje, a który zidentyfikowano na podstawie „Listy podmiotów nadzorowanych przez MSP” opublikowanej przez Ministerstwo Skarbu Państwa, była Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. W 2015 r. łączna wartość sprzedaży do ww. spółki wyniosła 11 434 tys. zł, a w 2014 r.: 12 482 tys. zł.

Spółki z udziałem Państwa, z którymi TGE oraz IRGiT zawiera transakcje są uczestnikami rynków prowadzonych przez TGE oraz członkami Izby Rozliczeniowej. Opłaty od ww. podmiotów pobierane są za uczestnictwo oraz z tytułu transakcji zawieranych na rynkach prowadzonych przez TGE, w zakresie wystawiania oraz umarzania praw majątkowych do świadectw pochodzenia oraz z tytułu rozliczania transakcji.

Wśród największych odbiorców Grupy TGE, z którymi Grupa TGE zawarła indywidualnie istotne transakcje, znajdują się następujące spółki z udziałem Skarbu Państwa: Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. („PGNiG”) oraz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („PGE”). Łączne przychody TGE i IRGiT od PGNiG w 2015 r. wyniosły 9 961 tys. zł, a w 2014 r.: 6 582 tys. zł. Łączne przychody TGE i IRGiT do PGE w 2015 r. wyniosły 5 257 tys. zł, a w 2014 r.: 9 659 tys. zł. PGNiG oraz PGE są uczestnikami rynków prowadzonych przez TGE oraz członkami Izby.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Wśród dostawców Grupy nie zidentyfikowano innych podmiotów z udziałem Skarbu Państwa, z którymi Grupa zawierała indywidualnie oraz łącznie istotne transakcje.

Wszystkie transakcje handlowe z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa są zawierane w normalnym trybie działalności i są dokonywane na warunkach rynkowych. Grupa ocenia, iż indywidualny oraz łączny wpływ pozostałych transakcji handlowych z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 r. nie był istotny.

Spółki Grupy na mocy polskich przepisów podlegają obowiązkowi podatkowemu. W związku z tym, płacą one podatek Skarbowi Państwa, który jest jednostką powiązaną. Zasady i przepisy obowiązujące spółki Grupy w tym zakresie są identyczne z tymi, które obowiązują pozostałe jednostki niebędące jednostkami powiązanymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie opłat wnoszonych na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) przez podmioty nadzorowane prowadzące działalność na rynku kapitałowym, Grupa ponosi na rzecz Skarbu Państwa koszty opłat, których wysokość ustala Komisja Nadzoru Finansowego. Jednostka dominująca przekazuje comiesięcznie zaliczki na poczet opłat na rzecz KNF z tytułu prowadzenia nadzoru nad rynkiem kapitałowym. KNF dokonuje ostatecznego rozliczenia rocznego opłat w terminie do 10 lutego roku następnego. Wysokość ww. opłat przekazanych przez Grupę w 2015 r. wyniosła 22 047 tys. zł (w analogicznym okresie 2014 r.: 22 040 tys. zł).

28.2. Transakcje ze spółkami stowarzyszonymi

Tabela 73 Transakcje Grupy ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 31 grudnia 2015 r.		Rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	
	Należ- ności	Zobowią- zania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	1	1	125	38
Centrum Giełdowe S.A.	-	146	-	1 122
Aquis Exchange Limited	7	-	16	-
Razem	8	147	141	1 160

Tabela 74 Transakcje Grupy ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 31 grudnia 2014 r.		Rok zakończony 31 grudnia 2014 r.	
	Należ- ności	Zobowią- zania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	2	-	33	30
Centrum Giełdowe S.A.	-	24	-	1 596
Aquis Exchange Limited	-	-	-	-
Razem	2	24	33	1 626

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W dniu 21 kwietnia 2015 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Centrum Giełdowe podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysku spółki za rok 2014 r. w kwocie 1 420 tys. zł na wypłatę dywidendy. Kwota dywidendy przypadająca jednostce dominującej wyniosła 352 tys. zł. Dywidenda została wypłacona w dniu 30 kwietnia 2015 r.

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 r. oraz 31 grudnia 2014 r. należności od jednostek stowarzyszonych nie zostały spisane w koszty jako nieściągalne, jak również nie utworzono odpisów aktualizujących należności od jednostek stowarzyszonych.

W związku z posiadaniem i najmem powierzchni w kompleksie Centrum Giełdowe, GPW ponosi opłaty za najem oraz eksploatację powierzchni biurowej, w tym części wspólnych, na rzecz spółki zarządzającej budynkiem – Centrum Giełdowe S.A.

28.3. Pozostałe transakcje

Fundacja GPW

W dniu 17 czerwca 2015 r. Grupa ustanowiła Fundację GPW, której celem jest prowadzenie działalności oświatowej w tym programów wspierających rozwój rynku finansowego i towarowego, promocji i upowszechniania wiedzy ekonomicznej w społeczeństwie oraz działalności dobroczynnej. Grupa na realizację celów Fundacji przeznaczyła kwotę 675 tys. zł, stanowiącą część funduszu założycielskiego Fundacji. Powyższa kwota została ujęta w pozostałych kosztach w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Nabycie udziałów niekontrolujących w BondSpot

Na dzień 31 grudnia 2014 r. udział GPW w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu BondSpot wynosił 92,96%. W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. GPW zawarła pięć umów warunkowych na zakup 147 560 akcji BondSpot za łączną kwotę 615 tys. zł. Warunkiem realizacji ww. transakcji było uzyskanie zgody KNF na zakup akcji BondSpot, co nastąpiło w dniu 23 czerwca 2015 r.

Dnia 20 sierpnia 2015 r. GPW zawarła umowę warunkową na zakup 254 884 akcji BondSpot za łączną kwotę 1 096 tys. zł. Warunkiem realizacji ww. transakcji było uzyskanie zgody KNF na zakup akcji BondSpot, co nastąpiło w dniu 6 października 2015 r.

W wyniku powyższych transakcji na dzień publikacji niniejszego sprawozdania udział GPW w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu BondSpot wyniósł 96,98%.

Wspólnota Lokalowa „Książęca 4”

GPW w roku 2015 prowadziła również transakcje ze Wspólnotą Lokalową "Książęca 4", której jest członkiem. Koszty z tego tytułu w 2015 r. wyniosły 3 539 tys. zł, a w 2014 r.: 4 114 tys. zł. Ponadto w przypadku uzyskania przez Wspólnotę nadwyżki przychodów nad kosztami w poszczególnych latach, Spółka otrzymuje zwrot tej nadwyżki, a w przypadku nadwyżki kosztów nad przychodami – Spółka zobowiązana jest do dopłaty. Dopłata w 2015 r. wyniosła 29 tys. zł. Nadwyżka w 2014 r. wyniosła natomiast 324 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

29. Informacje o wynagrodzeniach i świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego

Personelem kierowniczym Grupy jest Zarząd Giełdy i Rada Giełdy. Przedstawione w poniższej tabeli dane dotyczą wszystkich (byłych i obecnych) członków Zarządu Giełdy i Rady Giełdy, którzy sprawowali swoje funkcje odpowiednio w 2014 r. i 2015 r.

W tabeli nie zaprezentowano składek na ubezpieczenie społeczne w części pokrywanej przez pracodawcę.

Tabela 75 Koszty z tytułu wynagrodzeń i świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego Grupy (wypłacone oraz należne za lata 2014 i 2015)

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Wynagrodzenia podstawowe	3 345	3 132
Ekwiwalent urlopowy	63	441
Premia - Bank Premii	887	805
Premia - wypłata jednorazowa	915	1 606
Premia - akcje fantomowe	672	307
Pozostałe świadczenia	193	695
Świadczenia po okresie zatrudnienia	884	628
Nagroda jubileuszowa	-	278
Razem wynagrodzenia Zarządu Giełdy	6 958	7 891
Wynagrodzenia Rady Giełdy	543	414
Razem wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego	7 501	8 306

Na dzień 31 grudnia 2015 r. należne (niewypłacone) wynagrodzenia i świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego wyniosły 2 999 tys. zł i dotyczyły one premii za 2014 r i 2015 r. (premia została ujęta w kosztach odpowiednio 2014 r. i 2015 r. w powyżej tabeli). Na dzień 31 grudnia 2014 r. należne (niewypłacone) wynagrodzenia i świadczenia wyniosły 1 024 tys. zł i dotyczyły one premii za 2014 r. (ujętej w kosztach 2014 r. zaprezentowanej w powyższej tabeli).

Ponadto członkowie Zarządu Giełdy w 2014 r. otrzymali 193 tys. zł wynagrodzenia z tytułu zasiadania w organach nadzorczych spółek powiązanych (w 2015 r.: 0 zł), które nie zostały uwzględnione w powyższej tabeli.

30. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe

Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego obciążają koszty metodą liniową przez okres leasingu.

GPW jest stroną umów o najem powierzchni biurowej i serwerowni o następujących okresach wypowiedzenia: trzymiesięcznym, sześciomiesięcznym, dwunastomiesięcznym oraz powyżej roku.

Grupa Towarowej Giełdy Energii jest stroną umowy o najem powierzchni biurowej na czas określony do 31 grudnia 2018 r., dla której wartość czynszu do zapłacenia w 2016 r. wyniesie 1 529 tys. zł.

BondSpot S.A. jest stroną umowy o najem powierzchni biurowej na czas określony (5 lat), dla której wartość czynszu do zapłacenia w 2016 r. wyniesie 721 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 76 Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego

	Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego			
	< 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Stan na 31 grudnia 2015 r.	5 378	6 344	8 584	20 306
Stan na 31 grudnia 2014 r.	6 219	8 312	8 703	23 234

Powyższe kwoty zawierają podatek VAT. Roczne płatności GPW z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów wynoszą 118 tys. zł. Koszty opłat z tytułu leasingu operacyjnego (czynsze z tytułu wynajmu powierzchni) przedstawione są w nocie 18.

31. Pochodne instrumenty finansowe

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa posiada kontrakt terminowy forward na sprzedaż waluty euro. Kontrakt został nabyty 30 listopada 2015 r. o wartości 50 000 EUR z datą zapadalności na 8 stycznia 2016 r. po kursie 4,272, co w przeliczeniu stanowi wartość nominalną 213,6 tys. zł. Wycena na dzień 31 grudnia 2015 r. ww. kontraktu terminowego wykazuje zysk na transakcji w kwocie 461,81 zł.

32. Informacje dotyczące segmentów działalności

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacje o segmentach ujmowane są w oparciu o elementy składowe jednostki, które Zarząd Giełdy monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Dla celów zarządczych, Grupa została podzielona w oparciu o rodzaje świadczonych usług. Wydzielono trzy główne segmenty sprawozdawcze. Są to:

- 1) Segment **Rynek Finansowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związaną z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu.

W ramach rynku finansowego wyróżniono następujące trzy kategorie:

- ◆ obsługa obrotu (głównie przychody z opłat transakcyjnych uzależnione od obrotów giełdowych, z opłat za dostęp do i korzystanie z systemów giełdowych);
- ◆ obsługa emitentów (przychody z opłat rocznych za notowanie papierów wartościowych oraz opłat jednorazowych np. za wprowadzenie papierów wartościowych do obrotu giełdowego);
- ◆ sprzedaż informacji giełdowych (głównie przychody ze sprzedaży informacji do dystrybutorów informacji, danych historycznych).

Segment Rynek Finansowy obejmuje działalność spółek GPW S.A. i BondSpot S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- 2) Segment **Rynek Towarowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu towarami oraz działalność związaną z tym obrotem. Za pośrednictwem spółki Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGIT”), Grupa prowadzi rozliczenia i rozrachunek na rynku towarowym, natomiast za pośrednictwem spółki TGE – giełdowy obrót towarami (energia elektryczna, gaz) oraz Rejestr Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej. Grupa GPW uzyskuje również przychody z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego na rynku energii elektrycznej.

Segment Rynku Towarowego składa się z następujących kategorii:

- ◆ obsługa obrotu (głównie przychody osiągane na Rynku Energii z obrotu energią elektryczną - na rynku kasowym i terminowym, przychody z obrotu gazem ziemnym - na rynku kasowym i terminowym, przychody osiągane na Rynku Praw Majątkowych z obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- ◆ prowadzenie Rejestru Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej (głównie przychody osiągane z tytułu wystawiania praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz umarzania świadectw pochodzenia);
- ◆ Rynek Uprawnień do Emisji CO₂ ;
- ◆ rozliczenia transakcji (przychody z innych opłat od uczestników (członków) rynku).

Segment Rynek towarowy obejmuje działalność Grupy TGE, a do końca 2014 r. również działalność spółki GPW Centrum Usług (wcześniej pod nazwą „WSE Services” oraz „WSE Commodities”).

- 3) Segment **Pozostałe** obejmuje działalność Grupy dotyczącą głównie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadr dla rynku finansowego, usługi PR oraz w obszarze programów badawczych rynków kapitałowych.

Segment ten realizuje swoje działania poprzez:

- ◆ specjalistyczne kursy i programy profilowane (przychody z opłat za uprawnienia w formie licencji lub certyfikatów);
- ◆ Akademię Rynku Kapitałowego (przychody osiągane poprzez organizowanie kursów, seminariów, warsztatów oraz modułów e-learningowych i video-learningowe);
- ◆ usługi IR/PR (obejmujące m.in.: organizację WZA, tłumaczenia, transmisje internetowe i produkcję wideo poprzez internetową platformę multimedialną GPW Media).

Segment Pozostałe obejmuje działalność spółek IRK (do 30 września 2015 r.), IAiR oraz (od 2015 r.) GPW Centrum Usług.

Zasady rachunkowości segmentów operacyjnych są takie same jak zasady rachunkowości Grupy GPW S.A., poza kwestiami opisanymi poniżej.

Zarząd monitoruje oddzielnie głównie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ocena poszczególnych segmentów jest dokonywana do poziomu zysku/straty netto.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Pozycja „Wyłączenia i korekty konsolidacyjne” zawiera wyłączenia konsolidacyjne.

Segmenty operacyjne Grupy koncentrują swoją działalność na terenie Polski.

Tabele od numeru 75 do 80 przedstawiają uzgodnienie danych analizowanych przez Zarząd jednostki dominującej z danymi prezentowanymi w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 77 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 r.				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej	201 612	125 576	702	-	327 890
<i>(transakcje zewnętrzne)</i>					
Przychody ze sprzedaży					
<i>(transakcje wewnętrzne</i>					
<i>- korekta konsolidacyjna)</i>	(1 755)	(116)	(533)	-	(2 403)
Przychody ze sprzedaży					
<i>(zewnętrzne i wewnętrzne razem)</i>	203 366	125 692	1 235	-	330 293
Rynek finansowy	200 303	-	-	-	200 303
Obsługa obrotu	136 948	-	-	-	136 948
<i>Akcje i inne instrumenty</i>					
<i>o charakterze udziałowym</i>	107 941	-	-	-	107 941
<i>Instrumenty pochodne</i>	11 578	-	-	-	11 578
<i>Inne opłaty od uczestników</i>	6 383	-	-	-	6 383
<i>ryнку</i>					
<i>Instrumenty dłużne</i>	10 669	-	-	-	10 669
<i>Inne instrumenty rynku</i>	376	-	-	-	376
<i>kasowego</i>					
Obsługa emitentów	24 501	-	-	-	24 501
<i>Opłaty za notowanie</i>	19 229	-	-	-	19 229
<i>Opłaty za wprowadzenie</i>	5 272	-	-	-	5 272
<i>oraz inne opłaty</i>					
Sprzedaż informacji	38 854	-	-	-	38 854
<i>Informacje czasu rzeczywistego</i>	36 389	-	-	-	36 389
<i>Indeksy i dane historyczno</i>	2 465	-	-	-	2 465
<i>-statystyczne</i>					
Rynek towarowy	-	125 193	-	-	125 193
Obsługa obrotu	-	62 552	-	-	62 552
Obrót energią elektryczną	-	14 390	-	-	14 390
<i>Rynek kasowy</i>	-	2 760	-	-	2 760
<i>Rynek forward</i>	-	11 630	-	-	11 630
Obrót gazem	-	8 311	-	-	8 311
<i>Rynek kasowy</i>	-	1 601	-	-	1 601
<i>Rynek forward</i>	-	6 710	-	-	6 710
Obrót prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia	-	32 369	-	-	32 369
Inne opłaty od uczestników rynku	-	7 481	-	-	7 481
Prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia	-	24 166	-	-	24 166
Rozliczenia transakcji	-	38 475	-	-	38 475
Pozostałe przychody	3 064	499	1 235	-	4 798
Koszty działalności operacyjnej:	(129 826)	(44 575)	(2 526)	2 535	(174 391)
w tym amortyzacja	(22 081)	(4 566)	(190)	-	(26 837)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	71 785	81 001	(1 824)	2 535	153 498

(kontynuacja tabeli na następnej stronie)

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 78 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 r.				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
<i>(kontynuacja tabeli z poprzedniej strony)</i>					
Zysk/(strata) ze sprzedaży	71 785	81 001	(1 824)	2 535	153 498
Zysk/ (strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(825)	(116)	25	61	(855)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	70 960	80 886	(1 799)	2 596	152 644
Zysk/ (strata) z działalności finansowej:	39 848	964	47	(40 318)	540
<i>w tym przychody odsetkowe</i>	5 455	1 326	(227)	-	6 554
<i>w tym koszty odsetkowe</i>	8 421	(349)	-	-	8 072
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	(1 530)	(1 530)
Zysk przed opodatkowaniem	110 807	81 850	(1 752)	(39 252)	151 654
Podatek dochodowy	(13 439)	(15 906)	-	1 410	(27 935)
Zysk netto okresu	97 369	65 944	(1 752)	(37 842)	123 719

Tabela 79 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Aktywa razem	753 251	202 002	4 270	63 293	1 022 815
Zobowiązania razem	280 584	22 281	75	(1 392)	301 548
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	472 667	179 720	4 195	64 684	721 267

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 80 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2014 r.				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej	201 210	115 337	1 014	-	317 561
(transakcje zewnętrzne)					
Przychody ze sprzedaży	(1 029)	(428)	(614)	-	(2 071)
(transakcje wewnętrzne - korekta konsolidacyjna)					
Przychody ze sprzedaży	202 239	115 765	1 628	-	319 632
(zewnętrzne i wewnętrzne razem)					
Rynek finansowy	200 204	-	-	-	200 204
Obsługa obrotu	137 795	-	-	-	137 795
Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym	105 295	-	-	-	105 295
Instrumenty pochodne	14 821	-	-	-	14 821
Inne opłaty od uczestników rynku	5 795	-	-	-	5 795
Instrumenty dłużne	11 621	-	-	-	11 621
Inne instrumenty rynku kasowego	263	-	-	-	263
Obsługa emitentów	23 960	-	-	-	23 960
Opłaty za notowanie	19 049	-	-	-	19 049
Opłaty za wprowadzenie oraz inne opłaty	4 911	-	-	-	4 911
Sprzedaż informacji	38 449	-	-	-	38 449
Informacje czasu rzeczywistego	36 129	-	-	-	36 129
Indeksy i dane historyczno-statystyczne	2 320	-	-	-	2 320
Rynek towarowy	-	114 801	-	-	114 801
Obsługa obrotu	-	60 469	-	-	60 469
Obrót energią elektryczną	-	14 455	-	-	14 455
Rynek kasowy	-	2 386	-	-	2 386
Rynek forward	-	12 069	-	-	12 069
Obrót gazem	-	7 385	-	-	7 385
Rynek kasowy	-	659	-	-	659
Rynek forward	-	6 726	-	-	6 726
Obrót prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia	-	31 003	-	-	31 003
Inne opłaty od uczestników rynku	-	7 626	-	-	7 626
Prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia	-	22 473	-	-	22 473
Rozliczenia transakcji	-	31 859	-	-	31 859
Pozostałe przychody	2 035	964	1 628	-	4 627
Koszty działalności operacyjnej:	(139 434)	(39 934)	(2 626)	394	(181 600)
w tym amortyzacja	(24 689)	(3 983)	(97)	-	(28 769)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	61 776	75 402	(1 612)	394	135 961

(kontynuacja tabeli na następnej stronie)

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 81 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2014 r.				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
<i>(kontynuacja tabeli z poprzedniej strony)</i>					
Zysk/(strata) ze sprzedaży	61 776	75 402	(1 612)	394	135 961
Zysk/ (strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(233)	(689)	(1)	318	(605)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	61 543	74 713	(1 613)	712	135 356
Zysk/ (strata) z działalności finansowej:	3 812	3 274	42	(7 125)	4
<i>w tym przychody odsetkowe</i>	5 868	3 283	49	-	9 200
<i>w tym koszty odsetkowe</i>	(9 967)	-	-	-	(9 967)
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	3 745	3 745
Zysk przed opodatkowaniem	65 355	77 987	(1 571)	(2 668)	139 105
Podatek dochodowy	(10 194)	(15 482)	-	(1 143)	(26 819)
Zysk netto okresu	55 161	62 506	(1 571)	(3 812)	112 286

Tabela 82 Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Aktywa razem	749 923	204 789	4 780	64 667	1 024 159
Zobowiązania razem	275 293	47 685	289	426	323 693
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	474 630	157 104	4 491	64 241	700 466

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

33. System gwarantowania rozliczeń IRGiT

W skład systemu gwarantowania rozliczeń prowadzonego przez Izbę wchodzi:

- ◆ **Depozyty transakcyjne** - zabezpieczają rozrachunki pieniężne,
- ◆ **Depozyty zabezpieczające** - dotyczą pozycji w kontraktach typu forward,
- ◆ **Fundusze gwarancyjne** - służą zapewnieniu rozliczeń transakcji zawieranych na rynkach terminowych w przypadku niewystarczających środków wniesionych przez członka z tytułu depozytów transakcyjnych i zabezpieczających,
- ◆ **System monitorowania depozytów** - polega na porównywaniu wartości zobowiązań danego rozliczającego członka Izby z tytułu rozliczania transakcji giełdowych oraz zobowiązań z tytułu depozytów zabezpieczających, do wartości wniesionych depozytów transakcyjnych i zabezpieczających

Tabela 83 Środki wniesione na depozyty transakcyjne i zabezpieczające oraz do funduszy gwarancyjnych

	Stan na 31 grudnia 2015 r.		Stan na 31 grudnia 2014 r.	
	Środki na rachunkach IRGiT	Środki na rachunkach klientów	Środki na rachunkach IRGiT	Środki na rachunkach klientów
Depozyty transakcyjne	573 617	408 672	454 359	541 106
Depozyty zabezpieczające	109 943	382 013	259 961	323 397
Fundusze gwarancyjne	192 446	44 005	124 778	41 363
Razem	876 007	834 690	839 098	905 866

Wartość zabezpieczeń niepieniężnych uznanych za depozyty zabezpieczające na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 325 988 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2014 r.: 331 980 tys. zł.

Środki pieniężne funduszy gwarancyjnych oraz depozytów transakcyjnych nie są wykazywane jako aktywa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Pożytki z tytułu zarządzania środkami systemu gwarantowania dopisywane są do wpłat członków wnoszonych do poszczególnych elementów systemu gwarantowania rozliczeń. Pożytki te pomniejszane są o opłaty za zarządzanie w wysokości ustalonej przez Zarząd IRGiT.

Depozyty transakcyjne - służą zabezpieczeniu rozrachunków pieniężnych za dostawę towarów giełdowych. Depozyt transakcyjny składa się z Depozytu dostawy, zabezpieczającego transakcje zawarte na rynkach terminowych oraz limitu transakcyjnego, zabezpieczającego transakcje zawarte na rynku SPOT. Środki przeznaczone do obsługi depozytu transakcyjnego przechowywane są na przypisanych poszczególnym członkom Izby subkontach Depozytów transakcyjnych w Banku Płatniku Izby, bądź w określonych przypadkach na rachunkach członków Izby. Podobnie jak w przypadku depozytów zabezpieczających, środki zgromadzone na subkontach Depozytów transakcyjnych są własnością członków Izby. IRGiT zapewnia swoim członkom podgląd do sald i wyciągów z dedykowanych subkont Depozytów transakcyjnych, a także możliwość wypłaty środków pieniężnych po uprzedniej weryfikacji i autoryzacji ze strony IRGiT.

Depozyty zabezpieczające - są obok Funduszy Gwarancyjnych częścią systemu gwarantowania rozliczeń transakcji zawartych na rynku terminowym. Środki na subkontach depozytów zabezpieczających są własnością członków Izby i są zgromadzone na subkontach Rachunków Depozytów Zabezpieczających w Banku Płatniku Izby, dedykowanych poszczególnym Członkom Izby, bądź w określonych przypadkach na rachunkach członków Izby. Izba zapewnia swoim członkom pełen podgląd do sald oraz operacji dokonanych na w/w subkontach. Obecnie obowiązujący model aktualizacji depozytów pozwala na automatyczne obciążanie lub uznawanie subkont depozytów zabezpieczających poszczególnych członków Izby względem ich rachunków rozliczeniowych, prowadzonych w BPCI, w zależności od wyliczonej wysokości depozytu.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Fundusze Gwarancyjne - IRGIT tworzy Fundusze Gwarancyjne na zabezpieczenie realizacji transakcji na rynku energii zgodnie z art. 15 ust.5 punkt 2) ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. Obecnie utrzymywane są dwa Fundusze Gwarancyjne: dla rynku terminowego Energii RTEE, dla rynku terminowego Gazu RTG. Aktualizacja zobowiązań członków rozliczających Izby wobec Funduszy Gwarancyjnych następuje w pierwszy dzień roboczy każdego miesiąca na podstawie wartości depozytów zabezpieczających na ostatni dzień miesiąca poprzedniego, z uwzględnieniem mnożnika ustalanego dla każdego miesiąca Uchwałą Zarządu. Regulacja wpłat następuje po upływie trzech dni roboczych od dnia aktualizacji wartości wpłat. Wpłaty i wypłaty w ramach regulacji następują z odrębnych kont bankowych dla Rynku RTEE i dla rynku Gazu RTG prowadzonych dla Izby. W określonych przypadkach środki mogą być utrzymywane na rachunkach bankowych członków. Środkami Funduszu zarządza Komitet Inwestycyjny składający się z 4 osób na podstawie Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowe. Środki z Funduszy Gwarancyjnych lokowane są na lokatach terminowych w bankach o ratingu nie gorszym niż BBB (FITCH). Przy czym stosowana jest zasada, że w jednym banku można lokować nie więcej niż 30% wartości funduszu.

Środki pieniężne systemu gwarantowania rozliczeń IRGIT nie stanowią aktywów Grupy i nie zostały zaprezentowane w środkach pieniężnych Grupy.

34. Zdarzenia po dacie bilansowej

3 grudnia 2015 r. Paweł Tamborski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. od dnia 31 grudnia 2015 r.

12 stycznia 2016 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy GPW podjęło uchwałę w sprawie powołania Małgorzaty Zaleskiej na prezesa Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych. Decyzja uwarunkowana była udzieleniem zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego na dokonanie zmian w składzie Zarządu Giełdy i doręczenie jej do Spółki. Komisja Nadzoru Finansowego na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2016 r. udzieliła zgody na zmianę w składzie Zarządu Giełdy, polegającą na powołaniu Pani Małgorzaty Zaleskiej na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki. Decyzja została doręczona spółce 10 lutego 2016 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawił Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.:

Małgorzata Zaleska – Prezes Zarządu

Dariusz Kułakowski – Wiceprezes Zarządu

Karol Półtorak – Wiceprezes Zarządu

Grzegorz Zawada – Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sylwia Sawicka – Główna Księgowa

Warszawa, 22 lutego 2016 r.